

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

ILGALAIKĖS SOCIALINĖS GLOBOS SUAUGUSIEMS ASMENIMS SU NEGALIA IR SENYVO AMŽIAUS ASMENIMS PRIEINAMUMAS

VEIKLOS AUDITO ATASKAITA

2025 m. vasario 3 d. Nr. 1 – 2
Marijampolė

Marijampolės savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pagrindinė funkcija – prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomi ir naudojami savivaldybės finansai ir kitas turtas bei kaip vykdomas savivaldybės biudžetas. Kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti kuriamą naudą visuomenei, padedant Marijampolės savivaldybei išmintingai valdyti finansus ir turtą, o savo darbui kelia aukščiausius kokybės reikalavimus – darbą atlieka kokybiškai, sąžiningai, atsakingai.

Auditą atliko: Daiva Juškevičienė, Raimonda Jasiulevičiūtė.

Auditas pradėtas: 2024-09-04

Auditas baigtas:

Audito ataskaita pateikta: Marijampolės savivaldybės merui, Marijampolės savivaldybės tarybai, Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriui

Audito ataskaita skelbiama Marijampolės savivaldybės interneto puslapyje adresu www.marijampole.lt

Turinys

Pagrindiniai faktai	3
Santrauka	4
Ižanga.....	7
1.Marijampolės savivaldybėje sukurta aplinka, kuri užtikrintų ilgalaikės socialinės globos prieinamumą	9
1.1.Socialinės globos poreikis planuojamas iš esmės tinkamai	9
1.2 Sudarytos pakankamos sąlygos tinkamam ilgalaikės socialinės globos organizavimui.....	12
1.3.Neužtikrinamas privalomos, tikslios ir aiškos informacijos apie ilgalaikę socialinę globą prieinamumas	15
1.4. Nevykdoma stebėseną, ar paslaugas gaunantys gyventojai yra patenkinti jų kokybe	17
2.Ne visais atvejais tinkamai ir laiku užtikrinama, kad ilgalaikę socialinę globą gautų visi, kuriems jos reikia	18
2.1.Ilgalaikę socialinę globą skirtą tinkamai ir laiku. Ne visais atvejais tinkamai administruojama suteikta globa	18
2.2.Laukiančiųjų ilgalaikės socialinės globos eilės sudarymas turi trūkumų.....	22
Rekomendacijų įgyvendinimo planas.....	24
1 Priedas. Santrumpos ir sąvokos	26
2 Priedas. Audito apimtis ir metodai.....	27
3 Priedas. Įstaigos teikiančios ilgalaikę globą	30
4 priedas. Stacionarios globos paslaugų vaikams teikėjai ir jų įkainiai.....	31
5 priedas. Savivaldybės planavimo dokumentų atitiktis	32

2023 METAI

- **235** senyvo amžiaus ir suaugusiems su negalia suteikta ilgalaikė socialinė globa
- **92** prašymai pateikti ilgalaikiai socialinei globai gauti
- **70** asmenų dėl ilgalaikės socialinės globos prašymai patenkinti
- **11** prašymų liko nepatenkinti
- nuo **3 iki 10 mėn.** laukė eilėje
- 258,2 tūkst. Eur. panaudota savivaldybės biudžeto lėšų
- **2 892,7 tūkst. Eur** panaudota valstybės biudžeto lėšų

2024 METAI

- **319** senyvo amžiaus ir suaugusiems su negalia suteikta ilgalaikė socialinė globa
- **114** prašymų pateikta ilgalaikiai socialinei globai gauti*
- **81** asmens dėl ilgalaikės socialinės globos prašymai patenkinti*
- **16** prašymų liko nepatenkinta
- nuo **1 iki 8 mėn.** laukė eilėje
- 201,9 tūkst. Eur. panaudota savivaldybės biudžeto lėšų**
- 2 827,3 tūkst. Eur. panaudota valstybės biudžeto lėšų**

*duomenys 2024-11-30

** duomenys 2024-09-30

Audito svarba

Vietos savivaldos lygmeniu socialinių paslaugų valdymas apima socialinių paslaugų planavimą, organizavimą, kompetencijos pasiskirstymą ir socialinių paslaugų kokybės vertinimą, priežiūrą bei kontrolę, todėl savivaldybės turi svarbų vaidmenį socialinių paslaugų teikimo procese.

Socialinės paslaugos yra teikiamos asmenims ar šeimoms, kuriems nepakanka gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu arba šeimos gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Šių paslaugų poreikis didėja visuomenei senstant bei daugėjant vienišų asmenų dėl migracijos procesų.

Marijampolės savivaldybėje senyvo amžiaus asmenų daugėja bendroje gyventojų struktūroje, dėl amžiaus ar sveikatos sutrikimų negalint gyventi visaverčio gyvenimo, vis dažniau prireikia socialinių paslaugų, kurios pagerintų asmenų ar jų artimųjų gyvenimo kokybę.

Socialinė globa – viena iš dažniausiai skiriamų socialinių paslaugų suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims¹. Atsižvelgiant į 2024 metų Tarnybos veiklos planą, įvertinant senyvo amžiaus asmenų ar asmenų su negalia gyvenimo kokybės svarbą ir siekdama efektyvinti socialinių paslaugų teikimo procesus, Marijampolės savivaldybės gyventojams bei siekdama įvertinti ilgalaikės socialinės globos prieinamumą, Kontrolės ir audito tarnyba atliko Ilgalaikės socialinės globos suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims prieinamumo veiklos auditą.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti ilgalaikės socialinės globos paslaugos prieinamumą suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims Marijampolės savivaldybėje.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar Marijampolės savivaldybėje sukurta aplinka, kuri užtikrintų ilgalaikės socialinės globos prieinamumą;
- ar tinkamai ir laiku organizuotas ilgalaikės socialinės globos skyrimo procesas, užtikrinantis, kad paslaugą gautų visi, kuriems jos reikia.

Audituojamas subjektas – Marijampolės savivaldybės administracija.

Audituojamas laikotarpis – 2023-2024 metai. Kai kuriais atvejais analizei naudoti ir ankstesnių metų duomenys.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“.

Pagrindiniai audito rezultatai

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas (toliau tekste – Socialinių paslaugų įstatymas) numato, kad savivaldybė planuoja socialines paslaugas vertindama ir analizuodama gyventojų socialinių paslaugų poreikius, pagal juos prognozuoja ir nustato socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis. Socialinės paslaugos planuojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta Socialinių paslaugų planavimo metodika, kurioje pateikta rekomendacija rengiant socialinių paslaugų plano projektą, naudoti ne tik statistinę informaciją apie praėjusių metų faktinį socialinių paslaugų gavėjų skaičių, bet ir informaciją rinktą iš kitų šaltinių.

Savivaldybė sudarydama socialinių paslaugų planus, neapklausė gyventojų, o rėmėsi praėjusių metų duomenimis, todėl lieka neaišku, kokias socialines paslaugas reikėtų plėtoti, siekiant patenkinti gyventojų socialinių paslaugų teikimo poreikius. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos

¹ Marijampolės savivaldybės tarybos 2024-04-29 sprendimas Nr. 1-166 „Dėl Marijampolės savivaldybės 2024 metų socialinių paslaugų plano patvirtinimo“;

Respublikos valstybės kontrolė valstybinio audito ataskaitoje „Ar socialinė parama užtikrina skurdžiai gyvenančių asmenų minimalius vartojimo poreikius ir skatina įsitraukti į darbo rinką“ Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pateikė rekomendaciją „tikslinti socialinių paslaugų planų sudarymo metodiką – numatyti detalų paslaugų poreikio nustatymo procesą“. Šios rekomendacijos įgyvendinimo terminas – 2020 m. IV ketvirtis.

Išanalizavus Marijampolės savivaldybės 2021-2030 m. strateginiame plėtros plane, Marijampolės savivaldybės 2024-2026 metų strateginiame veiklos plane, patvirtintame Marijampolės savivaldybės tarybos 2023 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. 1-360 „Dėl Marijampolės savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ ir 2024 metų socialinių paslaugų plane nurodytus tikslus, siektinus rodiklius ilgalaikės socialinės globos srityje nustatyta, kad planavimo dokumentai yra tik dalinai suderinti, tačiau siekiami tikslai, priemonės minėtuose planavimo dokumentuose nėra tapatūs.

Strateginiuose veiklos planuose nustatytas uždavinio įgyvendinimo kriterijus – paslaugas gaunančių asmenų skaičius, neparodo paslaugų patenkinimo lygio, todėl pagal tokį planuojamą rodiklį nėra galimybės įvertinti, ar dėl įvykusių pokyčių pagerėjo situacija: asmenims trumpėja paslaugų laukimo laikotarpis, paslaugas gauna visi asmenys, kuriems reikalinga pagalba.

Atlikus Marijampolės savivaldybės tarybos patvirtintų Socialinių paslaugų 2023 m., 2024 m. planų atitikties vertinimą socialinių paslaugų plano formoje nurodytiems kriterijams, reikšmingų trūkumų nenustatyta, tačiau rengiami planai tobulintini. Audito metu nustatyta, kad ne visose planų dalyse nurodyta aiški ir išsami informacija: pateikti ne visi reikalingi rodikliai ir nėra palyginimo su Lietuvos Respublikos vidutiniais jų dydžiais, t. y. socialinių paslaugų poreikis planuojamas remiantis statistiniais duomenimis, nerenkama informacija iš kitų šaltinių; nenurodytos prioritetinės žmonių socialinės grupės, prioritetinės socialinių paslaugų rūšys ar prioritetiniai socialinių paslaugų organizavimo metodai ir priemonės; nėra pateikti argumentai dėl normatyvų neatitikimo ir nenurodomos priežastys bei priemonės nurodytoms galimybėms ateityje užtikrinti; nurodytos numatomų plėtoti socialinių paslaugų rūšys, tačiau nepateiktas numatomo plėtojimo mastas.

Atsižvelgiant į vis didėjančią socialinių paslaugų poreikį ir tai, kad kiekvienais metais lieka nepatenkintų prašymų, ilgalaikės socialinės globos prieinamumas Marijampolės savivaldybėje nėra užtikrintas.

Informacijos skelbimas tik interneto tinklalapyje neužtikrina, kad ji bus prieinama visiems gyventojams, nes ne visi asmenys gali ir turi galimybę naudotis internetu. Savivaldybės turėtų naudoti ir kitus informacijos teikimo būdus, skelbiant būtiniausią informaciją įvairiuose informacijos šaltiniuose.

Savivaldybės informacinėje sistemoje (www.marijampole.lt) pateikiama tik bendra informacija apie teikiamas socialines paslaugas, nepateikiama išsami informacija apie mokesčio skaičiavimo tvarką. Taip pat nenurodyta nuoroda į elektroninę socialinės paramos šeimai informacinę sistemą – SPIS, per kurią tam tikrais atvejais gyventojams ar globėjams būtų patogiau pateikti atitinkamus prašymus.

Socialinių paslaugų įstatyme numatyta, kad savivaldybė kontroliuoja savo teritorijoje teikiamą bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę. Socialinių paslaugų skyriaus nuostatų 8.1. p. numatyta, kad ne tik organizuoja ir administruoja socialinių paslaugų teikimą, bet ir užtikrina jų kokybę, tačiau vidiniais teisės aktais paslaugų kokybės priežiūra/vertinimas nereglamentuotas.

Audito metu, peržiūrėjus atrankos būdu pasirinktas 41 asmens gaunančio ilgalaikę socialinę globą Ilgalaikės socialinės globos lėšų kompensavimo sutartis nustatė, kad savivaldybės administracija nesilaikė Ilgalaikės socialinės globos lėšų kompensavimo sutarties 2.4 punkto,

kuriame numatyta per 20 d. d. nuo informacijos apie ilgalaikės globos kainos pasikeitimą gavimo dienos, parengti naują lėšų skirtų kompensuoti paslaugos kainą apskaičiavimo pažymą. Tačiau pažymos parengtos vėliau negu per 20 d. d., t. y. per 2 mėn., o kai kuriais atvejais per 3 mėn.

Ilgalaikės socialinės globos suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims prieinamumui ypač svarbus teisingas eilių į globos įstaigas sudarymas. Tinkamai sudarius eiles, užtikrinama, kad asmenys paslaugą gaus laiku. Kadangi nesudaroma eilė pagal sprendimų skirti ilgalaikę socialinę globą datas, todėl negalėjome patvirtinti, ar asmenims ilgalaikę socialinę globą suteikiama atsižvelgiant į prašymo skirti ilgalaikę socialinę globą pateikimo datą.

Rekomendacijos

1. Rengiant savivaldybės strateginio planavimo dokumentus, nustatančius socialinių paslaugų rūšis pagal gyventojų poreikius tikslinga būtų numatyti vidutinę laukimo ilgalaikės socialinės globos eilėje trukmę, kas suteiktų galimybę vertinti per kiek dienų suteikiama ilgalaikės globos paslauga ir palyginti per kiek laiko užtikrinamas paslaugos suteikimas vienose ar kitose globos įstaigose.

2. Kaupti, analizuoti ir vertinti informaciją apie Marijampolės savivaldybės gyventojų poreikius socialinėms paslaugoms gauti, vadovaujantis Socialinių paslaugų planavimo metodinių rekomendacijų 11 p., siekiant padidinti socialinių paslaugų prieinamumą ir efektyvesnę socialinių paslaugų organizavimą.

3. Nuolat atnaujinti teikiamą informaciją savivaldybės internetinėje svetainėje, siekiant užtikrinti, kad visi suinteresuoti asmenys galėtų lengvai gauti informaciją apie teikiamas socialines paslaugas.

4. Informaciją apie ilgalaikę socialinę globą skelbti vietos spaudoje, socialines paslaugas teikiančių įstaigų, sveikatos priežiūros įstaigų stenduose, siekiant užtikrinti informacijos apie ilgalaikę socialinę globą prieinamumą.

5. Sudaryti laukiančiųjų eilę dėl ilgalaikės socialinės globos suteikimo, vadovaujantis patvirtintu tvarkos aprašo 62 p.

Rekomendacijų įgyvendinimo planas pateiktas ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“.

Savivaldybė yra viena iš pagrindinių socialinių paslaugų valdymo institucijų. Ji atsako už socialinių paslaugų teikimo savo teritorijos gyventojams užtikrinimą planuodama ir organizuodama socialines paslaugas, kontroliuodama bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę².

Marijampolės savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Kontrolės ir audito tarnyba) pagal veiklos planą³ atliko audito procedūras ilgalaikės socialinės globos suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims prieinamumo srityje.

Ataskaitoje pateikti tik šių procedūrų metu atlikti ir nustatyti dalykai. Atliekant audito procedūras daryta prielaida, kad visi pateikti duomenys yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinto Socialinių paslaugų katalogo 15.4. p. (iki 2024-06-30), 13.3 p. (aktuali redakcija) ilgalaikės socialinės globos gavėjai yra be tėvų globos likę vaikai, kuriems nustatyta nuolatinė globa, vaikai su negalia, suaugę asmenys su negalia ir senyvo amžiaus asmenys. Audito metu buvo analizuojamas ilgalaikės socialinės globos suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims prieinamumas.

Suaugęs asmuo su sunkia negalia⁴ – suaugęs asmuo, kuriam pagal Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymą nustatytas iki 25 procentų dalyvumo lygis ir individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos pirmo ar antro lygio poreikis arba trečio lygio poreikis dėl protinio atsilikimo ar psichikos sutrikimų ir kuris dėl negalios negali savimi pasirūpinti.

Senatvės pensijos amžiaus asmuo su sunkia negalia – sukakęs socialinio draudimo senatvės pensijos amžių asmuo, kuriam pagal Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymą nustatytas individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos pirmo ar antro lygio poreikis arba trečio lygio poreikis dėl protinio atsilikimo ar psichikos sutrikimų ir kuris dėl negalios negali savimi pasirūpinti.

Suaugusiems asmenims su negalia ilgalaikė socialinė globa gali būti teikiama socialinės globos namuose, stacionarinėse ilgalaikės priežiūros įstaigose, grupinio gyvenimo namuose, bendro gyvenimo namuose, o senyvo amžiaus asmenims ilgalaikė socialinė globa gali būti teikiama socialinės globos namuose, stacionarinėse ilgalaikės priežiūros įstaigose, grupinio gyvenimo namuose⁵.

Marijampolės savivaldybėje (toliau – savivaldybė) ilgalaikę socialinę globą suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims teikia 7 įstaigos: 2 biudžetinės įstaigos ir 5 viešosios įstaigos. Stacionarias globos paslaugas senyvo amžiaus žmonėms ir asmenims su negalia Marijampolės miesto teritorijoje teikia Marijampolės socialinės pagalbos centro Socialinės globos padalinys, Marijampolės specialieji socialinės globos namai, VšĮ Švč. Marijos globos namai, VšĮ „Marijampolės šv. Arkangelo Mykolo globos namai“, VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ „Giedruma.LT“, VšĮ „Jungtinės pajėgos“. Šiose 7 įstaigose yra 228 vietos socialinei ilgalaikiai globai teikti⁶ (1 pav.). Marijampolės savivaldybės gyventojai, esant jų pageidavimui, apgyvendinami ir kitose savivaldybėse esančiuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, kitoms savivaldybėms pavaldžiose globos įstaigose bei

² Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas. *Valstybės žinios*, 2006, Nr. 17-589, 14 str. 1 d.;

³ Marijampolės savivaldybės kontrolieriaus 2023-11-14 įsakymas Nr. KV-19 „Dėl Marijampolės savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2024 metų veiklos plano patvirtinimo“;

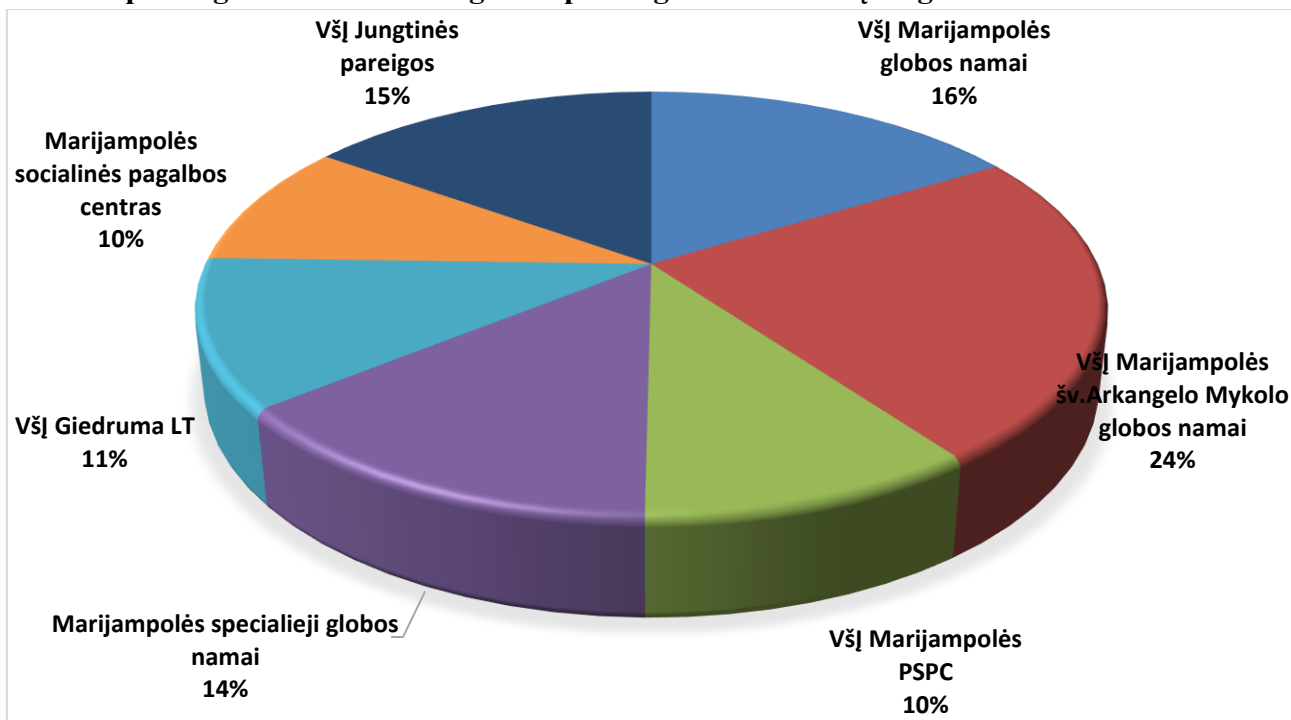
⁴ Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas. *Valstybės žinios*, 2006, Nr. 17-589, 2 str. 1 d. 2, 3 p.

⁵ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-04-05 įsakymas Nr. A1-93 patvirtinto Socialinių paslaugų katalogo 13.3.2 p. p.;

⁶ Marijampolės savivaldybės tarybos 2024-04-29 sprendimas Nr. 1-166 „Dėl Marijampolės savivaldybės 2024 metų socialinių paslaugų plano patvirtinimo“;

nevyriausybines organizacijose. Platesne informacija su ikainiais pateikiama (3 priede).

1 pav. Ilgalaikes socialines globos paslaugas teikiancios istaigos

Šaltinis. Marijampolės savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Stacionarios globos paslaugos vaikams (ilgalaikė ir trumpalaikė socialinė globa) teikiama 3 viešosiose įstaigose: VŠĮ Sasnavos vaikų ir jaunimo gerovės centras „Židinys“, VŠĮ Marijampolės vaiko tėviškės namuose, VŠĮ "Sonatos namai". Šiose 3 įstaigose yra 38 vietos ilgalaikiai socialinei globai teikti. Išsamesnė informacija pateikiama (4 priede).

Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai: savivaldybės ir valstybės biudžetų lėšos, socialinių paslaugų įstaigų, paramos lėšos, asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas lėšos (1 lentelė).

1 lentelė. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai (tūkst. eurų)

Metai	Planas, Eur		Faktas, tūkst. Eur	
	Valstybės lėšos	Savivaldybės biudžeto lėšos	Valstybės lėšos	Savivaldybės biudžeto lėšos
2023	2 892 700,00	259 200,00	2 892 700,00	258 238,73
2024 m. 1-9 mėn.	2 987 200,00	230 000,00	2 827 323,19	201 906,95
2024 m.	4 078 400,00	288 700,00	4 078 400,00	288 700,00

Šaltinis – Marijampolės savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Socialinių paslaugų finansavimui pagal savivaldybės pateiktus duomenis skiriamos lėšos kasmet didėja.

Socialinė globa yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė pagalba, kuriam reikia nuolatinės specialistų priežiūros⁷. Socialinė globa pagal trukmę skirstoma į dienos, trumpalaikę ir ilgalaikę. Ilgalaikė socialinė globa turi būti skiriama vadovaujantis nustatytu teisiniu reglamentavimu.

⁷ Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas. *Valstybės žinios*, 2006, Nr. 17-589, 10 str.;

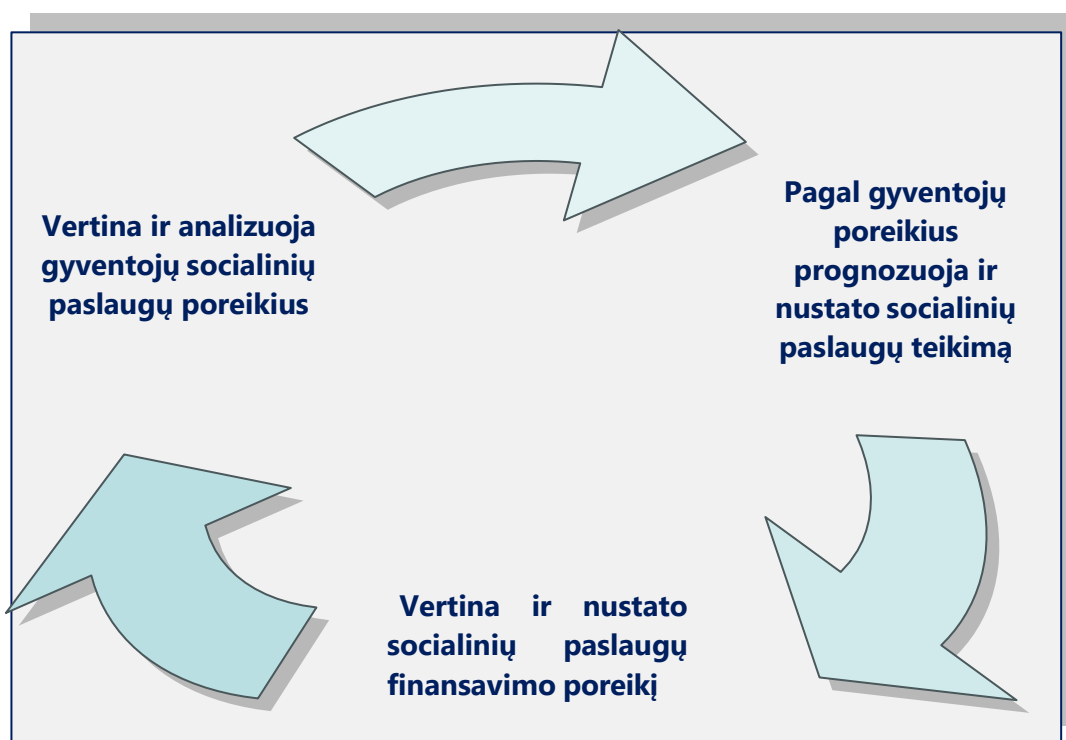
1. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖJE SUKURTA APLINKA, KURI UŽTIKRINTŲ ILGALAIKĖS SOCIALINĖS GLOBOS PRIEINAMUMĄ

Socialinės globos teikimo suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims užtikrinimas, taip pat socialinių paslaugų įstaigų steigimas ir išlaikymas yra savarankiška savivaldybių funkcija, o socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas yra valstybinė (valstybės perduota savivaldybėms) funkcija⁸.

Tinkamų sąlygų sudarymas ilgalaikės socialinės globos organizavimui turi didelę įtaką, kad paslauga savivaldybėje būtų skiriama tinkamai ir laiku ją gautų visi asmenys, kuriems ji reikalinga.

1.1. Socialinės globos poreikis planuojamas iš esmės tinkamai

2 pav. Savivaldybės vaidmuo socialinių paslaugų planavime.

Šaltinis. Socialinių paslaugų planavimo metodika

Socialinių paslaugų planavimas yra svarbus siekiant užtikrinti socialinių paslaugų prieinamumą, tinkamumą bei asmenų aprūpinimą reikiamomis paslaugomis. Socialinių paslaugų įstatymas⁹ numato, kad savivaldybė planuoja socialines paslaugas vertindama ir analizuodama gyventojų socialinių paslaugų poreikius, pagal juos prognozuoja ir nustato socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis (2 pav.). Savivaldybė socialines paslaugas planuoja vadovaujantis patvirtinta Socialinių paslaugų planavimo metodika¹⁰, kuri nustato socialinių paslaugų planavimo savivaldybėje principus, socialinių paslaugų planavimo subjektus, socialinių paslaugų plano projekto rengimo tvarką, plano struktūrą ir turinį, plano projekto svarstymo, derinimo ir įgyvendinimo tvarką. Lietuvos

⁸ Vietos savivaldos įstatymas. *Valstybės žinios*, 1994, Nr. 55-1049.6 str. 12 p., 7 str. 29 p.;

⁹ Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas. *Valstybės žinios*, 2006, Nr. 17-589, 14 str. 2 d. 1, 2 p.;

¹⁰ SADM 2024-05-27 įsakymas Nr. A1-368 „Dėl socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“;

Respublikos Vyriausybės patvirtintoje Socialinių paslaugų planavimo metodikoje pateikta rekomendacija rengiant socialinių paslaugų plano projektą taikyti vietos gyventojų apklausos, anketavimo, duomenų analizės, prognozavimo, stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (SSGG) analizės bei kitus metodus, t. y. rengiant socialinių paslaugų plano projektą, naudoti ne tik statistinę informaciją apie praėjusių metų faktinį socialinių paslaugų gavėjų skaičių, bet ir informaciją surinktą iš kitų šaltinių.

Savivaldybė pagal kompetenciją, planuodama socialines paslaugas, turi vertinti ir analizuoti gyventojų socialinių paslaugų poreikius, prognozuoti ir nustatyti socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis bei vertinti ir nustatyti socialinių paslaugų finansavimo poreikį¹¹. Socialinių paslaugų teikimo mastui ir rūšims nustatyti kasmet yra sudaromas ir Savivaldybės tarybos tvirtinamas socialinių paslaugų planas, kuriame nagrinėjama ekonominė, demografinė situacija, užimtumas, nedarbas bei kiti aktualūs statistiniai duomenys. Siekiant kuo tikslesnio, aiškesnio socialinių paslaugų planavimo, labai svarbus tampa bendradarbiavimas su visuomene ir institucijomis, įstaigomis bei nevyriausybėmis organizacijomis.

Siekiant didinti socialinių paslaugų prieinamumą, svarbu ne tik skleisti informaciją apie galimas suteikti paslaugas kuo įvairesnėmis priemonėmis, bet ir laiku identifikuoti asmenis, kuriems šios paslaugos yra galimai reikalingos. Audito metu vertinome, ar Savivaldybės administracija, planuodama socialines paslaugas, turi nusistačiusi tvarką ar pasitvirtinusi priemones, leidžiančias identifikuoti asmenis, kuriems galimai reikalingos socialinės priežiūros ar socialinės globos paslaugos. Laikėmės nuostatos, kad Savivaldybės administracija tokias priemones turi, kai:

- Savivaldybės administracija bendradarbiauja (yra nusistovėjusi aiški ir pastovi bendradarbiavimo tvarka) su kitomis institucijomis, įstaigomis, organizacijomis, siekdama identifikuoti asmenis, kuriems galimai reikalingos socialinės paslaugos;
- Savivaldybės administracija ir (ar) socialines paslaugas teikiančios biudžetinės įstaigos vykdo apklausas dėl socialinių paslaugų organizavimo.

Savivaldybės 2024 metų socialinių paslaugų plane¹² vienas iš socialinių paslaugų tikslų yra padėti asmeniui (šeimai) ir (ar) bendruomenei išvengti socialinių problemų ir (ar) socialinės rizikos atsiradimo, sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ir (ar) stiprinti gebėjimus savarankiškai spręsti socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti didinti socialinę įtrauktį. Teikiant socialines paslaugas Marijampolės savivaldybės gyventojams 2024 metais siekiama: plėtoti prevencines paslaugas savivaldybėje; didinti socialinių paslaugų, teikiamų bendruomenėje, įvairovę ir aprėptį; nuosekliai įgyvendinti institucinės globos pertvarkos procesą; užtikrinti aplinkos ir būstų pritaikymą negalią turintiems asmenims.

Savivaldybėje realus socialinių paslaugų poreikis yra vertinamas pagal besikreipiančių asmenų faktą, kuris yra traktuojamas kaip pagrindinis poreikis lyginat su ankstesniu laikotarpiu. Nors Plane numatytos prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys bei plėtros vizija ir prognozės, tačiau lieka neaišku, kaip bus įgyvendinti užsibrėžti sumanymai paslaugos tobulinimo prasme, kas konkrečiai bus nuveikta, kad būtų pasiekti atitinkami uždaviniai.

Savivaldybė sudarydama socialinių paslaugų planus, neapklausė gyventojų, o rėmėsi praėjusių metų duomenimis, todėl lieka neaišku, kokias socialines paslaugas reiktų plėtoti siekiant

¹¹ Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas. *Valstybės žinios*, 2006, Nr. 17-589, 14 str. 2 d.;

¹² Marijampolės savivaldybės tarybos 2024-04-29 sprendimas Nr. 1-166 „Dėl Marijampolės savivaldybės 2024 metų socialinių paslaugų plano patvirtinimo“;

patenkinti gyventojų socialinių paslaugų teikimo poreikius.

Savivaldybė vadovaujasi praėjusių metų faktiškai teiktų paslaugų duomenimis. Nustatydami paslaugų apimtį ir rūšis, atlieka pateiktų duomenų vertinimą-analizę, bet atskira gyventojų nuomonė nerenkama dėl ilgalaikės globos paslaugų poreikio patenkinimo. Dėl to neužtikrinama, kad į socialinių paslaugų planus būtų įtraukti tikrieji gyventojų poreikiai.

Duomenų apie savivaldybėje gyvenančius suaugusius asmenis su negalia ir senyvo amžiaus asmenis kaupimas ir jiems reikalingos pagalbos poreikio vertinimas yra svarbus planuojant socialines paslaugas. Duomenų apie asmenis su negalia ir senyvo amžiaus asmenis rinkimas, disponavimas jais analizuotas Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolės ataskaitose¹³, kuriose nurodyta, kad savivaldybės, siekdamos tinkamai įvertinti socialinių paslaugų mastą ir užtikrinti, kad jų teritorijoje gyvenantiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims būtų suteiktos socialinės paslaugos, turi disponuoti duomenimis apie visus šiuos asmenis.

Marijampolės savivaldybės administracija nerenka ir nekaupia duomenų:

- apie savivaldybėje gyvenančius senyvo amžiaus asmenis¹⁴, išskyrus asmenis, kurie kreipiasi dėl socialinių paslaugų. SPIS informacinėje duomenų bazėje yra duomenys tik tų senyvo amžiaus asmenų, kurie kreipėsi su prašymu ar buvo konsultuoti dėl ilgalaikės socialinės globos paslaugų;
- apie savivaldybėje gyvenančius suaugusius asmenis su negalia, išskyrus tik jei toks asmuo kreipiasi dėl socialinių paslaugų suteikimo. Savivaldybės administracijos darbuotojas gali informaciją matyti SPIS duomenų bazėje, kurią suveda Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos;
- asmenų duomenų apie asmenų amžių, negalios, savarankiškumo lygį, pagalbos poreikius ir kt. ir neatlieka vertinimo dėl jiems reikalingos pagalbos. Vertinimai atliekami tik pagal pateiktus prašymus.

Jeigu savivaldybė disponuotų duomenimis apie visus senyvo amžiaus asmenis, kuriems reikalingos slaugos ir (arba) socialinės paslaugos, tai, žinant tikslų poreikio mastą savivaldybė galėtų daugiau prisidėti prie asmenims reikalingų slaugos ir socialinių paslaugų suteikimo.

Marijampolės savivaldybė socialinių paslaugų planus rengia vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinta socialinių paslaugų plano forma ir socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijais¹⁵. Atlikus Marijampolės savivaldybės tarybos patvirtintų Socialinių paslaugų 2023 m., 2024 m. planų atitikties vertinimą socialinių paslaugų plano formoje nurodytiems kriterijams, reikšmingų trūkumų nenustatyta, tačiau rengiami planai tobulintini. Audito metu nustatyta, kad ne visose planų dalyse nurodyta aiški ir išsami informacija: pateikti ne visi reikalingi rodikliai ir nėra palyginimo su Lietuvos Respublikos vidutiniais jų dydžiais, t. y. socialinių paslaugų poreikis planuojamas remiantis statistiniais duomenimis, nerenkama informacija iš kitų šaltinių; nenurodytos prioritetinės žmonių socialinės grupės, prioritetinės socialinių paslaugų rūšys ar prioritetiniai socialinių paslaugų organizavimo metodai ir priemonės; nėra pateikti argumentai dėl normatyvų neatitikimo ir nenurodomos priežastys bei priemonės nurodytoms galimybėms ateityje užtikrinti; nurodytos numatomų plėtoti socialinių paslaugų rūšys, tačiau nepateiktas numatomo plėtojimo mastas.

¹³ LR Valstybės kontrolės 2020-09-07 valstybinio audito ataskaita Nr. VAE-9 „Asmenų su negalia socialinė integracija“; 2021-09-15 vertinimo ataskaita Nr. VRE-3 „Slaugos ir socialinės paslaugos senyvo amžiaus asmenims“;

¹⁴ 2024-12-27 Marijampolės savivaldybės administracijos Socialinių paslaugų skyriaus raštas Nr. SA-128424(20.1E);

¹⁵ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007-04-12 įsakymas Nr. A1-104 „Dėl socialinių paslaugų plano formos ir socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintos socialinių paslaugų planavimo metodikos 20 punkte (iki 2024-07-01) nurodoma, kad socialinių paslaugų planas turi atitikti savivaldybės strateginiame plane, regiono plėtros plane numatytus socialinių paslaugų strateginius tikslus, kryptis ir priemones. Audito metu buvo analizuojama, ar Marijampolės savivaldybės planavimo dokumentai dera tarpusavyje, t. y. ar jais siekiama tų pačių tikslų ilgalaikės socialinės globos srityje.

Išanalizavus Marijampolės savivaldybės 2021-2030 m. strateginiame plėtros plane, Marijampolės savivaldybės 2024-2026 metų strateginiame veiklos plane, patvirtintame Marijampolės savivaldybės tarybos 2023 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. 1-360 „Dėl Marijampolės savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ ir 2024 metų socialinių paslaugų plane nurodytus tikslus, siektinus rodiklius ilgalaikės socialinės globos srityje nustatyta, kad planavimo dokumentai yra tik dalinai suderinti, o siekiami tikslai, priemonės minėtuose planavimo dokumentuose nėra tapatūs (5 priedas).

Strateginiuose veiklos planuose nustatytas uždavinio įgyvendinimo kriterijus – paslaugas gaunančių asmenų skaičius, neparodo paslaugų patenkinimo lygio, todėl pagal tokį planuojamą rodiklį nėra galimybės įvertinti, ar dėl įvykusių pokyčių pagerėjo situacija: asmenims trumpėja paslaugų laukimo laikotarpis, paslaugas gauna visi asmenys, kuriems reikalinga pagalba.

Rengiant savivaldybės strateginio planavimo dokumentus, nustatančius socialinių paslaugų rūšis pagal gyventojų poreikius tikslinga būtų numatyti vidutinę laukimo ilgalaikės socialinės globos eilėje trukmę, kas suteiktų galimybę vertinti per kiek dienų suteikiama ilgalaikės globos paslauga ir palyginti per kiek laiko užtikrinamas paslaugos suteikimas vienoje ar kitose globos įstaigose.

1.2 Sudarytos pakankamos sąlygos tinkamam ilgalaikės socialinės globos organizavimui

Audito metu laikėmės nuostatos, kad Marijampolės savivaldybės taryba ir administracija sudarė pakankamas sąlygas ilgalaikės socialinės globos organizavimui savivaldybėje, jei Marijampolės savivaldybės patvirtinta ilgalaikės socialinės globos organizavimo tvarka, sutarčių ir kt. formos atitiko Socialinių paslaugų įstatymo, Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašo ir Senyvo amžiaus asmens bei suaugusio asmens su negalia socialinės globos poreikio nustatymo metodikos¹⁶ bei Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo¹⁷ nuostatas, buvo paskirti darbuotojai, kuriems nustatytos funkcijos, pareigos ir atsakomybė organizuojant ilgalaikę socialinę globą¹⁸, vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu nustatytos kontrolės procedūros, užtikrinančios, kad ilgalaikės socialinės globos paslauga būtų skiriama tinkamai ir laiku, savivaldybėje sudarytos sąlygos ilgalaikės socialinės globos paslaugą teikti kuo arčiau gyvenamosios vietos kaip reikalaujama Socialinių paslaugų įstatyme¹⁹, o sutartys dėl ilgalaikės socialinės globos teikimo sudarytos su įstaigomis, turinčiomis nustatyta tvarka išduotą licenciją teikti šią paslaugą²⁰.

¹⁶ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-04-05 įsakymu Nr. A1-94 patvirtintas Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašas ir Senyvo amžiaus asmens bei suaugusio asmens su negalia socialinės globos poreikio nustatymo metodika;

¹⁷ SADM 2024-06-11 įsakymas Nr. A1-397 „Dėl mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“;

¹⁸ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-04-05 įsakymu Nr. A1-94 patvirtinto Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašo 5 p., Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-04-05 įsakymu Nr. A1-94 patvirtintos Senyvo amžiaus asmens bei suaugusio asmens su negalia socialinės globos poreikio nustatymo metodikos 3 p.;

¹⁹ Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas. *Valstybės žinios*, 2006, Nr. 17-589, 4 str. 4 p.;

²⁰ Ten pat, 21 str. 3 d.;

Marijampolės savivaldybėje socialinių paslaugų tinklą sudaro tiek stacionarias, tiek nestacionarias socialines paslaugas teikiančios biudžetinės, viešosios, privačios įstaigos ir nevyriausybinės organizacijos. Socialines paslaugas, teikiamas Marijampolės savivaldybės gyventojams, administruoja Socialinių paslaugų skyrius.

Savivaldybės institucijos nustatyta tvarka turi būti paskiriami už asmens socialinių paslaugų ir socialinės globos poreikius atsakingi socialiniai darbuotojai (3 paveikslas). Socialinių paslaugų įstatyme nustatyti socialinio darbuotojo kvalifikaciniai reikalavimai²¹: dirbti socialiniu darbuotoju turi teisę: asmuo, turintis aukštojo mokslo kvalifikaciją, įgytą baigus socialinio darbo studijų krypties studijas, ir socialinių mokslų kvalifikacinį (profesinio bakalauro, bakalauro, magistro) laipsnį (arba jai lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją), arba asmuo, turintis aukštojo mokslo kvalifikaciją ir iki 2014 m. gruodžio 31 d. įgijęs socialinio darbuotojo kvalifikaciją ar baigęs socialinio darbo studijas, ar socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka baigęs socialinio darbuotojo praktinei veiklai pasirengti skirtus mokymus.

3 pav. Ilgalaikės socialinės globos skyrimo procesas

Šaltinis. Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašas.

Savivaldybės gyventojams socialinių paslaugų poreikį nustato socialinis darbuotojas²², dirbantis Marijampolės socialinės pagalbos centre. Marijampolės socialinės pagalbos centro darbuotoja, kuri nustato socialinių paslaugų poreikį²³ atitinka Socialinių paslaugų įstatyme keliamus kvalifikacinius reikalavimus, reikalingus dirbti socialiniu darbuotoju. Darbuotoja baigusi socialinio darbo studijų krypties neuniversitetinių studijų programą, jai suteiktas profesinio bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir socialinio darbuotojų profesinė kvalifikacija. Paskirtas specialistas nustato asmens socialinių paslaugų poreikį visiems gyventojams, kurie kreipiasi dėl ilgalaikės socialinės globos į Marijampolės savivaldybės administraciją, išskyrus atvejus, kai asmuo jau gauna socialines paslaugas įstaigoje (socialinių paslaugų įstaigoje ir k.t.), esant poreikiui ar pasikeitus asmens savarankiškumui, asmens socialinių paslaugų poreikį ilgalaikiai socialinei globai gauti įvertina asmeniui paslaugas teikiančios įstaigos socialiniai darbuotojai.

Ilgalaikės socialinės globos poreikį nustato savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta Socialinių paslaugų poreikio nustatymo komisija.

Asmens socialinės globos poreikį audituojamu laikotarpiu nustatė sudaryta komisija²⁴:

Sudaryta komisija sprendimus priiminėjo, vadovaujantis „Socialinių paslaugų poreikio nustatymo komisijos nuostatais“.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu, siekiant

²¹ Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas. *Valstybės žinios*, 2006, Nr. 17-589, 26 str. 6 d.;

²² Marijampolės socialinės pagalbos centro direktoriaus 2023-04-04 įsakymas „Dėl laikino pareigų pakeitimo“;

²³ Marijampolės socialinės pagalbos centro direktoriaus 2023 m. sausio 17 d. įsakymas Nr. V-13 „Dėl pareigybių aprašo tvirtinimo ir panaikinimo“;

²⁴ Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-06-13 įsakymas Nr. DV-677 „Dėl socialinių paslaugų poreikio nustatymo komisijos sudarymo ir socialinių paslaugų poreikio nustatymo komisijos nuostatų tvirtinimo“;

viešajam juridiniam asmeniui strateginiuose planavimo dokumentuose numatytų tikslų, turi būti nustatomi ir analizuojami rizikos veiksniai ir kuriama vidaus kontrolė, kurios tikslas – padėti užtikrinti, kad viešasis juridinis asmuo laikytųsi teisės aktų, reglamentuojančių viešojo juridinio asmens veiklą, reikalavimų²⁵. Viešojo juridinio asmens vadovas, veikdamas vidaus kontrolės srityje, užtikrina vidaus kontrolės sukūrimą, jos įgyvendinimą ir tobulinimą.

Kontrolės procedūros, užtikrinančios, kad ilgalaikė socialinė globa būtų skiriama tinkamai ir laiku, nustatytos Mero potvarkiu patvirtintame Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo Marijampolės savivaldybėje tvarkos apraše²⁶. Kontrolės procedūros taip pat nustatytos direktoriaus patvirtintame darbuotojos pareigybės aprašyme²⁷, kuriame darbuotojai nustatyta funkcija prižiūrėti, kaip vykdomi paslaugas reglamentuojantys tvarkų aprašai. Be to, siekiant, kad ilgalaikė socialinė globa būtų skiriama tinkamai ir laiku kontrolės procedūras vykdo Socialinių paslaugų skyriaus vedėja vizuodama ir/ar pasirašydama rengiamus dokumentus (sprendimus, siuntimus, sutartis).

Pagal Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintą Socialinių paslaugų katalogą²⁸, ilgalaikė socialinė globa senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia gali būti teikiama stacionariose globos įstaigose arba grupinio gyvenimo namuose bendruomenėje. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinto Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašo 31 p., nustatant asmens socialinės globos poreikį, prioritetą turi būti teikiamas alternatyvioms institucinei ilgalaikiai socialinei globai paslaugoms – trumpalaikiai socialinei globai, dienos socialinei globai asmens namuose, dienos centre, ilgalaikiai (trumpalaikiai) socialinei globai grupiniuose gyvenimo namuose. Grupinio gyvenimo namai yra svarbi priemonė siekiant neįgaliesiems užtikrinti lygias galimybes gyventi bendruomenėje, skatinti savarankiškumą ir įsitraukti į bendruomenės gyvenimą. Marijampolės savivaldybėje pakankamai išvystyta socialinių paslaugų infrastruktūra - ši paslauga yra teikiama Marijampolės savivaldybės grupinio gyvenimo namuose – „Gedimino namai“ (10 vietų), „Vasaros namai“ (10 vietų).

Marijampolės savivaldybėje ilgalaikę socialinę globą teikia: 7 įstaigos, kuriose audituojamu laikotarpiu buvo 228 socialinės globos vietos. Pagal pateiktus Socialinio paslaugų skyriaus duomenis 2023 m. ilgalaikė socialinė globa buvo teikiama 235 asmenims, 2024 m. sausio – rugsėjo 30 d. buvo suteikta 319 asmenų. Atsižvelgiant į tai, kad per 2023 m. ilgalaikė socialinė globa suteikta 70 asmenų, 2024 m. iki lapkričio 30 d. buvo suteikta 81 asmeniui, bei 2023 m. liko nepatenkintų prašymų 11, 2024 m. yra 16 nepatenkintų prašymų (2 lentelė), manome, kad nėra užtikrinama, kad visi norintys gauti ilgalaikę socialinę globą Marijampolės savivaldybėje, ją gautų.

Įstaigos, su kuriomis Marijampolės savivaldybė sudaro sutartis dėl ilgalaikės/trumpalaikės socialinės globos paslaugų teikimo ir išlaidų kompensavimo, audituojamu laikotarpiu turėjo nustatyta tvarka išduotą (-as) licenciją (-as) teikti ilgalaikės socialinės globos paslaugas suaugusiems asmenims su negalia ir/ar senyvo amžiaus žmonėms.

²⁵ Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas. *Valstybės žinios*, 2002, Nr. 123-5540, 4 str. 1 d. 1 p.;

²⁶ Marijampolės savivaldybės mero 2024-07-11 potvarkis Nr. MV-590 „Dėl asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo Marijampolės savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“;

²⁷ Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. DV-1404 patvirtintas Marijampolės savivaldybės administracijos socialinių paslaugų skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas;

²⁸ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-04-05 įsakymu Nr. A1-93 patvirtintas „Socialinių paslaugų katalogas“, 13.3 p. p.;

2 lentelė. 2023 – 2024 metų pateiktų prašymų ilgalaikiai socialinei globai gauti įgyvendinimo rodikliai

Rodiklio pavadinimas	2023 m.	2024 m. iki lapkričio mėn. 30 d.
Pateikti prašymai ilgalaikiai socialinei globai gauti	92	114
Asmenų, kuriems suteikta ilgalaikės socialinės globos paslauga skaičius	70	81
Asmenų skaičius, kuriems nutraukta paslauga (numirė arba pasiėmė artimieji)	26	13
Asmenų skaičius, nepatenkintas prašymas (atsisakė paslaugos arba numirė)	18	23

Šaltinis. Socialinių paslaugų skyrius.

Pastebėjimas: Atsižvelgiant į vis didėjantį socialinių paslaugų poreikį ir tai, kad kiekvienais metais lieka nepatenkintų prašymų, ilgalaikės socialinės globos prieinamumas Marijampolės savivaldybėje nėra užtikrintas.

1.3. Neužtikrinamas privalomos, tikslios ir aiškos informacijos apie ilgalaikę socialinę globą prieinamumas

Senyvo amžiaus asmuo ar darbingo amžiaus asmuo su negalia arba jų artimieji, norėdami pasinaudoti galimybe gauti socialines paslaugas turi turėti išsamią informaciją, kokios paslaugos teikiamos, kur turėtų kreiptis ir kokius dokumentus reikėtų pateikti, kad galėtų gauti ilgalaikės socialinės globos paslaugas.

Socialinių paslaugų įstatymas²⁹ savivaldybėms numato pareigą gyventojus informuoti apie jos teritorijoje teikiamas socialines paslaugas. Asmenys, norėdami pasinaudoti galimybe gauti socialinę paslaugą, turi turėti visą reikalingą informaciją: prašymo pateikimo būdus, informaciją apie reikalingus dokumentus, paslaugos kainą, paslaugos teikimo vietas. Pateikus netikslią, ne visą, klaidingą informaciją ar ją pateikus neaiškiai, sumažėja paslaugos prieinamumas: paslaugos gali negauti asmenys, kuriems ji reikalinga.

Savivaldybėje informacija apie ilgalaikę socialinę globą suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims pateikiama interneto puslapyje adresu³⁰. Informaciją pateikiant tik interneto puslapyje, gali būti neužtikrintas jos pasiekiamumas, kadangi ne visi asmenys naudojami internetu. Atsižvelgiant į tai, kad ilgalaikę socialinę globą skiriama suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims, informacija apie paslaugą galėtų būti pateikiama ir kitais būdais: vietos spaudoje, socialines paslaugas teikiančių įstaigų stenduose, sveikatos priežiūros įstaigų stenduose.

Reikalavimai savivaldybėms dėl viešinamos informacijos apie socialines paslaugas nustatyti Socialinių paslaugų įstatyme, Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos apraše, Socialinių paslaugų planavimo metodikoje. Ilgalaikės socialinės globos paslauga skirta suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims, todėl informacija turi būti pateikiama aiškiai ir suprantamai, kad kiekvienas besidomintis paslauga gautų teisingą, tikslią ir

²⁹ Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas. *Valstybės žinios*, 2006, Nr. 17-589, 14 str. 6 d.;

³⁰ <https://www.marijampole.lt/socialines-paslaugos/1993>;

aiškia informaciją.

Atlikus pateiktos informacijos apie ilgalaikę socialinę globą Marijampolės savivaldybės interneto puslapyje analizę, nustatyta, kad jame pateikta informacija apie Marijampolės savivaldybės teritorijoje veikiančias ilgalaikės socialinės globos įstaigas, paslaugos kainą, numatytą (planinį) vietų skaičių, ilgalaikės socialinės globos organizavimą savivaldybėje reglamentuojančius teisės aktus, tačiau Marijampolės savivaldybės interneto puslapyje paskelbta ne visa privaloma skelbti informacija apie savivaldybėje teikiamą ilgalaikės socialinės globos paslaugą, kadangi:

- interneto puslapyje nurodytos ilgalaikės socialinės globos kainos įstaigose, kurios mėnesinis dydis yra nuo 1300 Eur iki 1880,43 Eur, tačiau nenurodyta mokėjimo už paslaugą apskaičiavimo tvarka, t. y. nenurodyta, kad skirtumas tarp ilgalaikės socialinės globos kainos ir asmeniui apskaičiuoto mokėjimo už socialines paslaugas dengiamas iš savivaldybės biudžeto arba valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams. Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos apraše³¹ nurodyta, kad asmens (šėimos narių) finansinės galimybės mokėti už socialines paslaugas negali turėti įtakos asmens (šėimos) galimybėms gauti socialines paslaugas, kurių poreikis asmeniui (šėimai) nustatytas. Marijampolės savivaldybės interneto puslapyje nenurodžius mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą apskaičiavimo tvarkos, gali būti apribotas šios paslaugos prieinamumas.

- Marijampolės savivaldybės interneto puslapyje pateikta informacija apie įstaigas, teikiančias ilgalaikės/trumpalaikės socialinės globos paslaugas Marijampolės gyventojams. Pateiktame dokumente nurodytos socialinės globos įstaigos, su kuriomis Marijampolės savivaldybės Socialinės paramos skyrius sudaro ilgalaikės/trumpalaikės socialinės globos paslaugų teikimo ir išlaidų kompensavimo sutartis, viso 7 Marijampolės savivaldybės teritorijoje esančias įstaigas, tačiau nenurodyta galimybė gauti ilgalaikę socialinę globą sąraše nenurodytose socialinės globos įstaigose. Asmens teisė pasirinkti norimą socialinės globos įstaigą nurodyta Asmens (šėimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašo 55 p. Marijampolės savivaldybės interneto puslapyje nurodžius tik 7 įstaigas, su kuriomis sudaromos ilgalaikės/trumpalaikės socialinės globos paslaugų teikimo ir išlaidų kompensavimo sutartys ir nenurodžius galimybės pasirinkti norimą globos įstaigą kitose savivaldybėse, gali būti apribojama asmens teisė ilgalaikę socialinę globą gauti kitose, sąraše nenurodytose, socialinės globos įstaigose.

- Socialinių paslaugų planavimo metodinių rekomendacijų 13 p.³² rekomenduojama savivaldybių interneto svetainėse turėti atskirą skiltį apie savivaldybės teritorijoje organizuojamas ir teikiamas socialines paslaugas: socialinių paslaugų teikėjus, teikiamų socialinių paslaugų rūšis, gavimo tvarką, sąlygas, mokėjimo už socialines paslaugas tvarką, socialines paslaugas reglamentuojančius teisės aktus.

Pastebėjimai: Siekiant užtikrinti didesnę ilgalaikės socialinės globos prieinamumą, tikslinga Marijampolės interneto puslapyje nurodyti informaciją apie prašymo pateikimo būdus, asmenis, kurie gali teikti prašymą skirti ilgalaikę socialinę globą, mokėjimo už paslaugą apskaičiavimo tvarką.

Informacijos skelbimas tik interneto tinklalapyje neužtikrina, kad ji bus prieinama visiems gyventojams, nes ne visi asmenys gali ir turi galimybę naudotis internetu. Savivaldybės turėtų naudoti ir kitus informacijos teikimo būdus, skelbiant būtiniausią informaciją įvairiuose informacijos šaltiniuose.

³¹ SADM 2024-06-11 įsakymas Nr. A1-397 „Dėl mokėjimo už socialinės paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“ 38 p.;

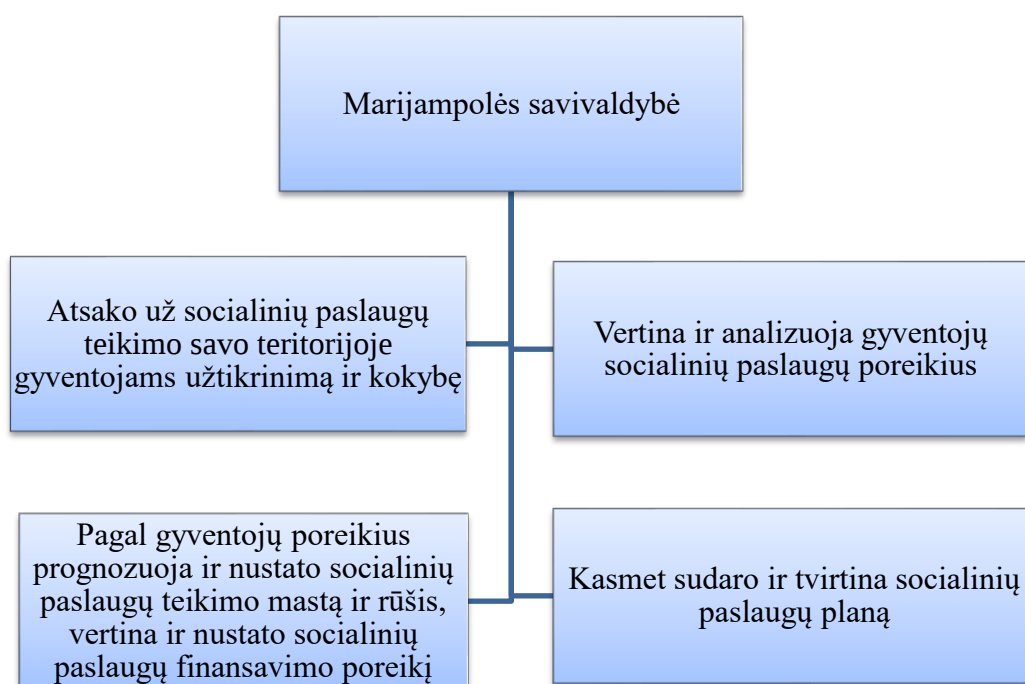
³² SADM 2024-11-22 įsakymas Nr. A1-795 „Dėl socialinių paslaugų planavimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“;

1.4. Nevykdoma stebėseną, ar paslaugas gaunantys gyventojai yra patenkinti jų kokybe

Asmenų socialinę apsaugą reglamentuoja tarptautiniai ir nacionaliniai teisės aktai. 1997 metais buvo pasirašytas labai svarbus socialinių teisių užtikrinimui dokumentas – 1996 m. Europos socialinė chartija (pataisyta). Ši chartija saugo pagrindines žmonių socialines ir ekonomines teises bei papildo Europos žmogaus teisių konvenciją, garantuojančią jų civilinių ir politinių teisių apsaugą. Lietuva Europos socialinę chartiją ratifikavo 2001 metais (ratifikuoti 86 iš 98 Chartijos straipsnių punktų)³³. Svarbiausiu nacionaliniu teisės aktu, nustatančiu pagrindines socialinių paslaugų teikimo gaires, galima laikyti Socialinių paslaugų įstatymą.

Teikiamų socialinių paslaugų kokybė ir socialinių paslaugų tinklo plėtra priklauso nuo jau veikiančio socialinių paslaugų teikimo modelio. Savivaldybė turi kontroliuoti teritorijoje teikiamų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę. Savivaldybė siejama su socialinių paslaugų kokybės kontrole, vykdymo rodiklių diegimu, sutarčių įgyvendinimu, geresniu kliento orientavimu poreikiams tenkinti. Ji atsako už socialinių paslaugų teikimo savo teritorijose gyventojams užtikrinimą planuodama ir organizuodama socialines paslaugas, kontroliuodama bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę. Savivaldybė turi vertinti ir analizuoti gyventojų socialinių paslaugų poreikius, pagal gyventojų poreikius prognozuoti ir nustatyti socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis bei vertinti ir nustatyti socialinių paslaugų finansavimo poreikį (4 pav.).

4 pav. Savivaldybė, kaip socialinių paslaugų valdymo subjektas

Socialinių paslaugų skyriaus nuostatų 8.1. p. numatyta, kad ne tik organizuoja ir administruoja socialinių paslaugų teikimą, bet ir užtikrina jų kokybę, tačiau vidiniais teisės aktais paslaugų kokybės priežiūra/vertinimas nereglamentuotas.

³³ Europos socialinė chartija, 1996, http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=42260;

Socialinių paslaugų skyrius bendradarbiauja su socialinės ilgalaikės globos paslaugas teikiančių įstaigų vadovais, socialiniais darbuotojais, siekdamas, kad teikiamos paslaugos atitiktų teisės aktų keliamus reikalavimus.

Savivaldybėje lėšos, skirtos socialinėms paslaugoms finansuoti, apskaitomos Administracijos Buhalterinės apskaitos skyriuje. Socialinių paslaugų skyrimo išankstinę kontrolę vykdo Administracijos Socialinės paramos skyriaus specialistai teisės į socialines paslaugas nustatymo ir prašymų bei kitų dokumentų priėmimo metu. Socialinių paslaugų skyrimo einamąją kontrolę vykdo Administracijos Socialinės paramos skyriaus specialistai sprendimo skirti socialines paslaugas priėmimo metu.

Savivaldybėje teikiamų ilgalaikės socialinės globos paslaugų poreikis yra pakankamai didelis. Tačiau gilesnei teikiamų socialinių paslaugų analizei reikalingas papildomas tyrimas apklausiant gyventojus, nes neaišku, ar paslaugas gaunantys gyventojai yra patenkinti suteiktų paslaugų kokybe.

2. NE VISAIS ATVEJ AIS TINKAMAI IR LAIKU UŽTIKRINAMA, KAD ILGALAIKĖ SOCIALINĖ GLOBĄ GAUTŲ VISI, KURIEMS JOS REIKIA

Audito metu analizavome, ar Marijampolės savivaldybė disponuoja duomenimis apie suaugusius asmenis su negalia ir senyvo amžiaus asmenis, taip pat vertinome, ar ilgalaikė socialinė globa skiriama tinkamai ir laiku vadovaujantis audito ataskaitoje minėtais teisės aktų reikalavimais, o laukiančiųjų ilgalaikės socialinės globos eilė sudaryta vadovaujantis Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašo ir Marijampolės savivaldybės mero potvarkiu patvirtinto asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo Marijampolės savivaldybėje tvarkos aprašo³⁴ nuostatomis.

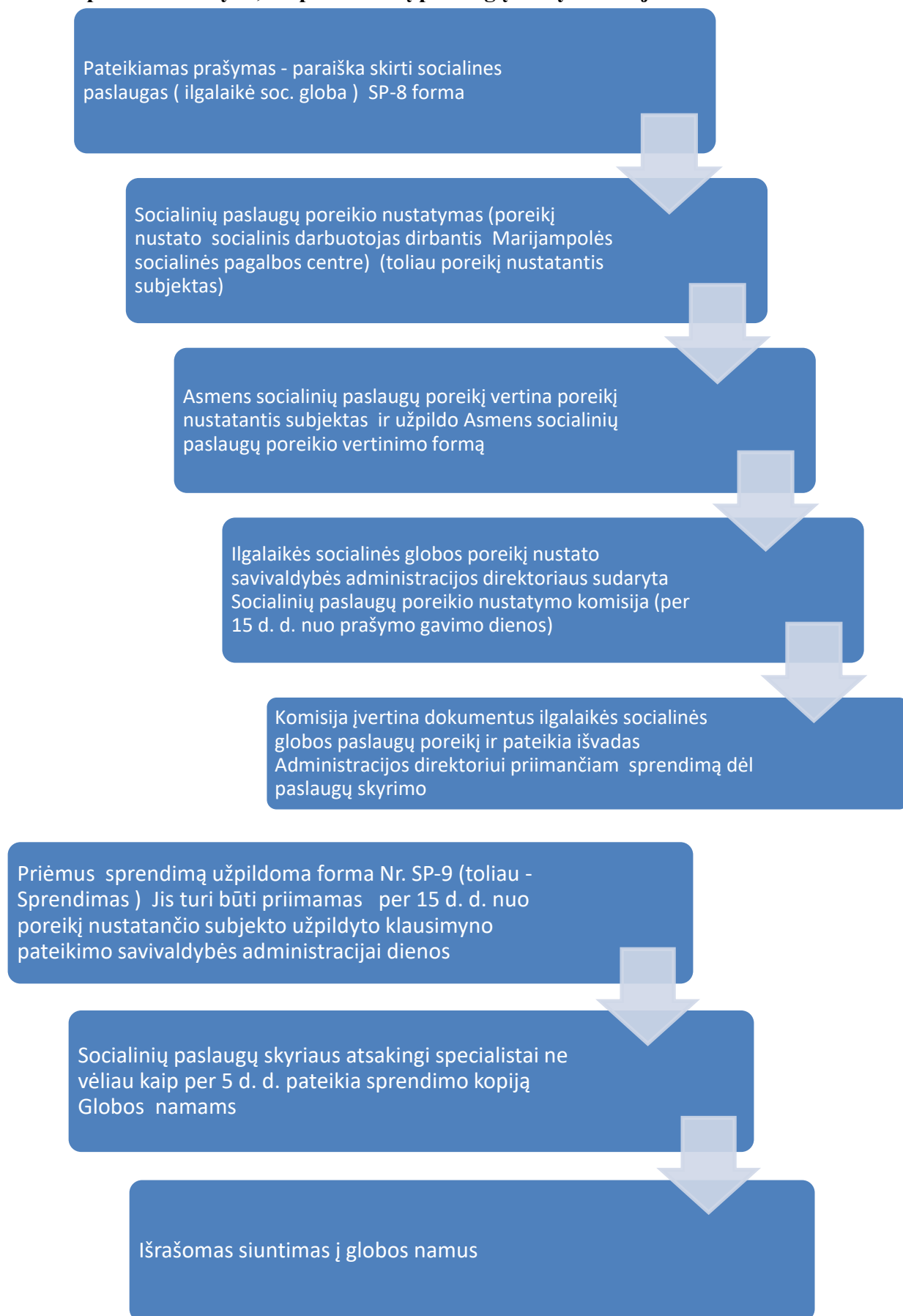
Dažniausiai asmuo, kuriam reikalingos socialinės paslaugos, kreipiasi į savivaldybę (atitinkamą Savivaldybės administracijos padalinį) pats arba tai daro jo artimieji arba globėjai. Jei artimųjų nėra, savivaldybės socialiniai darbuotojai turėtų lankyti asmenis, teikti informaciją apie esamas socialines paslaugas bei vertinti jų socialinių paslaugų poreikį. Tačiau tokiam modeliui savivaldybėje dar nėra sudarytų tinkamų sąlygų ir dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo, techninių galimybių ir dėl nepakankamo teisinio reglamentavimo.

2.1. Ilgalaikė socialinė globa skirta tinkamai ir laiku. Ne visais atvejais tinkamai administruojama suteikta globa

Ilgalaikės socialinės globos pagrindinės skyrimo procedūros nustatytos Socialinių paslaugų įstatyme, Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos apraše ir Senyvo amžiaus asmens bei suaugusio asmens su negalia socialinės globos poreikio nustatymo metodikoje (5 pav.).

³⁴ Marijampolės savivaldybės mero 2023-05-26 potvarkis Nr. MV-141 „Dėl asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo Marijampolės savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“; Marijampolės savivaldybės mero 2024-07-11 potvarkis Nr. MV-590 „Dėl asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo Marijampolės savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“;

5 pav. Savivaldybė, kaip socialinių paslaugų valdymo subjektas

Audituojamu laikotarpiu 2023/2024-08-31 pateikti 145 prašymai skirti ilgalaikę socialinę

globą. Siekiant nustatyti, ar Marijampolės savivaldybėje ilgalaikė socialinė globa skiriama tinkamai ir laiku, buvo atrinkta ir patikrinta 41 asmens byla.

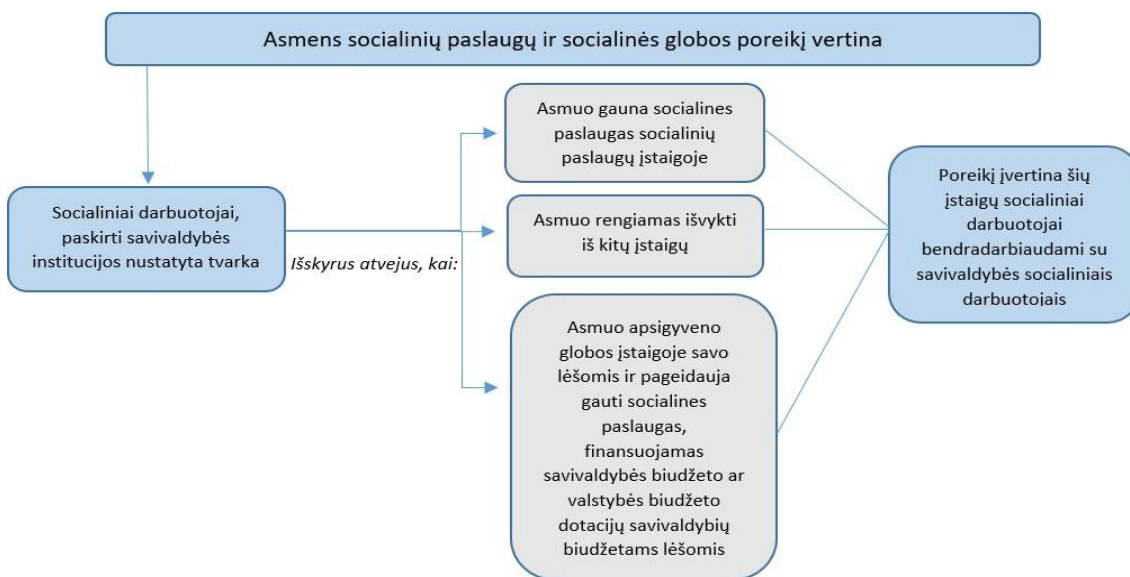
Visais 41 atvejais pateikti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos SP-8 formos prašymai³⁵ dėl ilgalaikės socialinės globos skyrimo. Prašymą pateikė Socialinių paslaugų įstatyme ir Asmens socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo apraše nurodyti asmenys, turintys teisę kreiptis dėl socialinių paslaugų skyrimo³⁶ - tai pats asmuo, asmens globėjas, suaugęs šeimos narys, rūpintojas, bendruomenės nariai ar kiti suinteresuoti asmenys. Visais analizuotais atvejais asmens deklaruota gyvenamoji vieta buvo Marijampolės savivaldybė.

Audito metu nustatyta, kad pateiktuose „Prašymuose - paraiškose gauti socialinėms paslaugoms gauti“ (SP-8) ne visais atvejais užpildytas 1 priedas „Informacija apie asmens (šeimos) pajamas“. Patikrinus 41 prašymą - paraišką gauti socialinėms paslaugoms, nustatyta, kad 18 asmenų neaptekė informacijos apie gaunamas pajamas.

Vadovaujantis Asmens socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo aprašo 32 punktu gavus prašymą dėl paslaugų skyrimo, socialiniai darbuotojai ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų privalo nustatyti asmens socialinių paslaugų poreikį užpildydami socialinių paslaugų poreikio vertinimo formą³⁷. Jei užpildžius šią formą nustatoma, kad socialinių paslaugų ar socialinės priežiūros asmeniui neužtenka, per 20 kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo socialinis darbuotojas turi nustatyti socialinės globos poreikį užpildant senyvo amžiaus asmens bei suaugusio asmens su negalia socialinės globos poreikio vertinimo formą³⁸.

Asmens socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo apraše nurodyti socialinių paslaugų ir socialinės globos poreikius vertinantys subjektai (6 paveikslas).

6 paveikslas. Asmens socialinių paslaugų ir socialinės globos poreikius vertinantys subjektai

Šaltinis. Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašas.

³⁵ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. birželio 27 d. įsakymas Nr. A1-183;

³⁶ Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas. *Valstybės žinios*, 2006, Nr. 17-589, 17 str., LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-04-05 įsakymu Nr. A1-94 patvirtinto Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašo 5.1., 5.2. p. p.;

³⁷ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-04-05 įsakymu Nr. A1-94 (2016-04-25 įsakymo Nr. A1-211 patvirtinto Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašo 1 priedas Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio vertinimo forma;

³⁸ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-04-05 įsakymu Nr. A1-94 patvirtintos Senyvo amžiaus asmens bei suaugusio asmens su negalia socialinės globos poreikio nustatymo metodikos 1 priedas.;

Išnagrinėjus 41 asmens byloje nurodytų asmenų socialinių paslaugų ir socialinės globos poreikio vertinimus, nustatyta, kad:

- 3 atvejais asmens socialinių paslaugų ir socialinės globos poreikį nustatė Marijampolės socialinės pagalbos centro paskirtas asmuo. Visais atvejais socialinių paslaugų poreikio vertinimai buvo atlikti teisės aktais nustatytais terminais.
- 15 atvejų asmens socialinių paslaugų ir socialinės globos poreikį vertino socialinių paslaugų įstaigos, kadangi asmenys šiose įstaigose gavo socialines paslaugas arba įstaigose buvo apsigyvenę savo lėšomis.
- 23 atvejai asmens socialinių paslaugų poreikį ir socialinės globos poreikį įvertino kitų įstaigų, iš kurių buvo rengiamasi išvykti arba esant poreikiui ar pasikeitus asmens savarankiškumui, socialiniai darbuotojai.

Priėmus sprendimą dėl socialinių paslaugų asmeniui skyrimo, visais tikrintais atvejais užpildyta Sprendimo dėl socialinių paslaugų asmeniui (šeimai) skyrimo SP-9 forma³⁹, kurioje buvo nurodyta įstaiga, turinti nustatyta tvarka išduotą licenciją teikti ilgalaikės socialinės globos paslaugą. Visais analizuotais atvejais ilgalaikė socialinė globa asmeniui skirta laiku, t. y. per 20 kalendorinių dienų nuo socialinio darbuotojo asmens socialinės globos poreikio vertinimo išvadų pateikimo savivaldybės administracijai dienos⁴⁰.

Marijampolės savivaldybė su globos namais dėl kiekvieno ilgalaikės globos gavėjais sudaro Ilgalaikės socialinės globos lėšų kompensavimo sutartis. Audito metu, peržiūrėjus atrankos būdu pasirinktas 41 asmens gaunančio ilgalaikę socialinę globą Ilgalaikės socialinės globos lėšų kompensavimo sutartis nustatėme, kad savivaldybės administracija nesilaikė Ilgalaikės socialinės globos lėšų kompensavimo sutarties 2.4 punkto, kur numatyta per 20 d. d. nuo informacijos apie ilgalaikės globos kainos pasikeitimą gavimo dienos, parengti naują lėšų skirtų kompensuoti paslaugos kainą apskaičiavimo pažymą. Tačiau pažymos parengtos vėliau negu per 20 d. d., t. y. per 2 mėn., o kai kuriais atvejais per 3 mėn.

Ilgalaikės socialinės globos lėšų kompensavimo sutarties 2.4. p. nesilaikymo atvejų pavyzdžiai:

- VšĮ Marijampolės Šv. arkangelo Mykolo globos namai apie kainos pasikeitimą nuo 2024-01-01 savivaldybę informavo 2023-11-09 raštu Nr. 165. Šiai įstaigai ir jos paslaugų gavėjams pažymos parengtos sekančiais:

2024-03-01 pažyma Nr. AL-2373(20.40E);

2024-03-01 pažyma Nr. AL-2400(20.40E);

2024-03-01 pažyma Nr. AL-2408(20.40E);

2024-03-01 pažyma Nr. AL-2402(20.40E).

- VšĮ "Giedruma" apie kainos pasikeitimą nuo 2024-01-01 savivaldybę informavo 2023-12-04 raštu Nr. V-23-34, pažyma Nr. AL-1963(20.40E) parengta tik 2024-02-23;

- VšĮ Marijampolės Švč. Marijos globos namai apie kainos pasikeitimą nuo 2024-01-01 savivaldybę informavo 2023-11-28 raštu Nr. 128, pažyma Nr. AL-2658(20.40E) parengta tik 2024-

³⁹ Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005-06-27 įsakymas Nr. A1-183 „Dėl kai kurių socialinei paramai gauti reikalingų formų patvirtinimo“;

⁴⁰ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-04-05 įsakymu Nr. A1-94 patvirtinto Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašo 54.2.p.p.;

03-07.

- Marijampolės specialieji socialinės globos namai apie kainos pasikeitimą nuo 2024-01-01 savivaldybę informavo 2023-12-07 raštu Nr. V-201; pažyma Nr. AL-2834(20.40E) parengta 2024-03-13.

- Marijampolės socialinės pagalbos centro nauja kaina patvirtinta 2023-12-22 tarybos sprendimu Nr.1-384 "Dėl Marijampolės socialinės pagalbos centro teikiamų socialinių paslaugų vienam asmeniui (šeimai) kainų patvirtinimo". Pažyma 2024 m. neparengta. 2024-03-01 paslaugos gavėjas mirė. 2024 m. sausio-vasario mėn. buvo mokama netinkama suma.

- Suvalkijos socialinės globos namai apie kainos pasikeitimą nuo 2024-01-01 savivaldybę informavo 2023-12-07 raštu Nr. R4-1057, pažyma Nr. AL-3018 (20.40E) parengta 2024-03-19.

Audito metu buvo peržiūrėtos ilgalaikę socialinę globą institucijose gaunančių asmenų gavėjų bylos bei jose esančios lėšų, skirtų kompensuoti socialinės paslaugos kainą, apskaičiavimo pažymos, kuriose apskaičiuojamas asmens mokėjimo už paslaugas dydis ir savivaldybės kompensuojamų lėšų dydis. Peržiūrėjus lėšų, skirtų kompensuoti socialinės paslaugos kainą, apskaičiavimo pažymas, nustatėme, kad neteisingai buvo paskaičiuota 1 proc. nuo asmens lėšų, viršijančių jo gyvenamosios vietos savivaldybėje nustatytą turto vertės normatyvą ir atitinkamai neteisingai paskaičiuotas ir asmens mokamas dydis per mėnesį ir savivaldybės kompensuojamų lėšų dydis.

Lėšų, skirtų kompensuoti socialinės paslaugos kainą, apskaičiavimo pažymose paskaičiuotos neteisingos sumos **pavyzdžiai:**

- 2024-01-11 pažymoje Nr. AL-415(20.40 E) neteisingai paskaičiuotas turto mokestis. A.M. turėjo mokėti 10,28 Eur, o ne 11,09 Eur. Iš valstybės biudžeto turėjo būti mokama 1399,17 Eur, o ne 1398,36 Eur; analogiškai paskaičiuota ir 2024-03-25 pažymoje Nr. AL-3178(20.40 E).

- 2024-03-04 pažymoje Nr. AL-2425 (20.40 E) neteisingai paskaičiuota asmens V.S. mokėjimo už paslaugas dydis per mėnesį. Apskaičiuota 804,31 Eur, turi būti 668,43 Eur ir atitinkamai neteisingai paskaičiuota valstybės biudžeto kompensuojamų lėšų suma 1076,12 Eur, o turėtų būti 1212 Eur, neatitikimas 135,88 Eur.

- 2023-11-06 pažymoje Nr. AL-8987 neteisingai paskaičiuota (P.J.M.) 80 proc. pensijos dalis už globą paskaičiuota 409,82 Eur, turi būti 407,82 Eur. Dėl šios priežasties valstybės mokama dotacija turėtų būti 748,83 Eur, o ne 746,83 Eur.

Pastebėjimas: Šiuose atrinktuose audito pavyzdžiuose nustatyti neteisingai paskaičiuoti atvejai nėra reikšmingi kiekybiškai, nes skaičiavimo klaidos nėra didelės, tačiau, atliekant globos kainos paskaičiavimus nėra sukurtas ir neveikia vidaus kontrolės procedūros, kurios užtikrintų kiekvieno asmens ilgalaikės globos asmens mokėjimo už paslaugas ir savivaldybės kompensuojamos sumos paskaičiavimo teisingumą.

2.2. Laukiančiųjų ilgalaikės socialinės globos eilės sudarymas turi trūkumų

Vadovaujantis asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo Marijampolės savivaldybėje tvarkos aprašo 62 punktu, 62.1 papunkčiu jei nepakanka valstybės ir (ar) savivaldybių biudžeto lėšų socialinės globos paslaugoms finansuoti arba Globos namuose nėra laisvų vietų asmuo yra įrašomas į Marijampolės savivaldybės asmenų eilę ilgalaikiai socialinei globai gauti, kurią sudaro ir tvarko Socialinių paslaugų skyriaus atsakingi specialistai. Eilė sudaroma pagal sprendimo dėl socialinių paslaugų skyrimo datą.

Kaip paaiškino Marijampolės savivaldybės Socialinių paslaugų skyriaus vyr. specialistė eilė

nėra sudaroma.

Ilgalaikės socialinės globos suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims prieinamumui ypač svarbus teisingas eilių į globos įstaigas sudarymas. Tinkamai sudarius eiles, užtikrinama, kad asmenys paslaugą gaus laiku.

Audituojamu laikotarpiu 2023 m. pateikti 92 prašymai ilgalaikiai socialinei globai gauti, o 2024 m. (iki 2024-11-01) 114 prašymų ilgalaikiai socialinei globai gauti. Ilgalaikės socialinės globos paslauga suteikta 2023 m. – 70 asmenų, 2024 m. – 81 asmeniui. 2023 m. liko nepatenkinta 11 prašymų, 2024 m. – 16 prašymų.

Savivaldybės tarybos patvirtintuose strateginiuose veiklos planuose bei kituose planavimo dokumentuose nenustatytas vidutinės laukimo eilėje nuo ilgalaikės socialinės globos paskyrimo suaugusiems su negalia ar senyvo amžiaus asmenims iki jos gavimo socialinės globos paslaugų įstaigoje trukmės kriterijus - vidutinė laukimo eilėje trukmė dienomis.

Audito metu negalėjome analizuoti, ar vidutinė laukimo ilgalaikės socialinės globos eilėje trukmė ilgėja ar trumpėja.

Laukimo trukmė pateikiama faktiškai apskaičiuojant dienas/mėnesius nuo sprendimo skirti ilgalaikę socialinę globą priėmimo iki siuntimo į įstaigą šioms paslaugoms gauti išrašymo datos.

Audito metu, atsižvelgiant į priimtų sprendimų skirti ilgalaikę socialinę globą ir išrašytų siuntimų, kuriais asmuo siunčiamas į globos įstaigą, datas apskaičiuota vidutinė laukimo eilėje trukmė 2023 m. 7 mėn. (nuo 3 iki 10 mėn.), 2024 m. – 4,5 mėn. (nuo 1 iki 8 mėn.).

3 lentelė. 2023 m. likusių nepatenkintų prašymų sąrašas

Eil. Nr.	Prašymo - paraiškos pateikimo data	Paslaugos paskyrimo data	Sprendimo priėmimo data	Sprendimo Nr.	Globos namai
1	2023-04-04	2024-01-17	2023-04-07	PS-1289	Marijampolės specialieji globos namai
2	2023-09-25	2024-01-08	2023-09-26	PS-3046	Marijampolės specialieji globos namai
3	2023-09-25	2024-01-16	2023-09-26	PS-3047	Marijampolės specialieji globos namai
4	2023-12-05	2024-01-01	2023-12-15	PS-4027	VšĮ Giedruma
5	2023-12-07	2024-01-11	2023-12-13	PS-4016	VšĮ Ežerėlio slaugos namai
6	2023-12-14	2024-01-11	2023-12-21	PS-4120	VšĮ Marijampolės PSPC
7	2023-12-20	2024-01-15	2023-12-22	PS-4123	Marijampolės socialinės pagalbos centras

Pažymėtina (3 lentelė), kad pasibaigus 2023 m. 7 asmenims, pateikusiems prašymus ilgalaikiai socialinei globai gauti, paslauga buvo suteikta iki 2024-01-17 (pvz. prašymas 2023-04-04, suteikta 2024-01-17, 2023-02-20, suteikta 2024-01-08).

Pastebėjimas: Kadangi nesudaroma eilė pagal sprendimų skirti ilgalaikę socialinę globą datas, todėl negalėjome patvirtinti, ar asmenims ilgalaikę socialinę globą suteikiama atsižvelgiant į prašymo skirti ilgalaikę socialinę globą pateikimo datą.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas /Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos Įgyvendinimo terminas (data)	Asmenys, atsakingi už rekomendacijų įgyvendinimą*
1.	Rengiant savivaldybės strateginio planavimo dokumentus, nustatančius socialinių paslaugų rūšis pagal gyventojų poreikius tikslinga būtų numatyti vidutinę laukimo ilgalaikės socialinės globos eilėje trukmę, kas suteiktų galimybę vertinti per kiek dienų suteikiama ilgalaikės globos paslauga ir palyginti per kiek laiko užtikrinamas paslaugos suteikimas vienoje ar kitose globos įstaigose.	Marijampolės savivaldybės administracija	- Sukursime interaktyvų Exel failą siekiant vertinti per kiek dienų suteikiama ilgalaikės globos paslauga ir palyginti per kiek laiko užtikrinamas paslaugos suteikimas vienoje ar kitose globos įstaigose. - Sukurtame interaktyviame Exel faile fiksuosime ir rašysime priimtus sprendimus dėl ilgalaikės globos asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims pagal datas ir siuntimus apsigyventi į globos įstaigoje pagal datas. - Bus nustatytas vidutinės laukimo ilgalaikės socialinės globos eilėje trukmės rodiklis	2025-03-01 Nuo 2025 – 03 - 01 ir nuolatos 2026 metais	Jolita Žukelienė Daiva Lieguvienė
2.	Kaupti, analizuoti ir vertinti informaciją apie Marijampolės savivaldybės gyventojų poreikius socialinėms paslaugoms gauti, vadovaujantis Socialinių paslaugų planavimo metodinių rekomendacijų 11 p., siekiant padidinti socialinių paslaugų prieinamumą ir efektyvesnį socialinių paslaugų organizavimą.	Marijampolės savivaldybės administracija	- Organizuosime fokus grupes su paslaugų teikėjais. - Sudarysime gyventojams apklausos anketą - Paskelbsime sudarytą gyventojų apklausą - Analizuosime ir vertinsime surinktus duomenis, fokus grupių metu ir gyventojų apklausos metu siekiant nustatyti gyventojų poreikius	2025-05-01 2025-04-01 2025-05-01 2025-07-01	Jolita Žukelienė, Daiva Lieguvienė, Rasa Matusienė, R. Knygauskaitė-Dvylienė Jolita Žukelienė, Rasa Matusienė Jolita Žukelienė, Rasa Matusienė Jolita Žukelienė, Rasa Matusienė

			Gautų rezultatų pagrindu planuosime 2026 metų socialinių paslaugų prieinamumą ir efektyvumą.	2025-08-01	Mero potvarkiu sudaryta darbo grupė https://teisesaktai.marijampole.lt/document/70950
3.	Nuolat atnaujinti teikiamą informaciją savivaldybės internetinėje svetainėje, siekiant užtikrinti, kad visi suinteresuoti asmenys galėtų lengvai gauti informaciją apie teikiamas socialines paslaugas.	Marijampolės savivaldybės administracija	- Kas ketvirtį atnaujinti informaciją apie paslaugas gyventojams teikiančias įstaigas (Pdf. Formatu) https://www.marijampole.lt/socialines-paslaugos./1993#c-12/t-18 https://www.marijampole.lt/socialines-paslaugos./1993#c-13/t-25 - Atnaujinti informacija ilgalaikės socialinės globos asmenis su negalia ir senyvo amžiaus asmenims, pasikeitus teisiniam reglamentavimui	2025 – 04-01 Pasikeitus teisiniam reglamentavimui per 10 d.	Daiva Lieguvienė Jolita Žukelienė
4.	Informaciją apie ilgalaikę socialinę globą skelbti vietos spaudoje, socialines paslaugas teikiančių įstaigų, sveikatos priežiūros įstaigų stenduose, siekiant užtikrinti informacijos apie ilgalaikę socialinę globą prieinamumą.	Marijampolės savivaldybės administracija	- Parengsime informacinį plakatą ilgalaikės socialinės globos paslaugos sklaidai - Išsiųsime informacinį plakatą sveikatos priežiūros įstaigoms, socialines paslaugas teikiančioms įstaigoms - Parengsime informacinį pranešimą spaudai apie ilgalaikės socialinės paslaugos prieinamumą Marijampolės savivaldybėje. - Parengtą informacinį pranešimą patalpinsime www.marijampole.lt ir Suvalkietis laikraštyje ir Miesto laikraštyje.	2025-04-01 2025-04-02 2025-08-01 2025-08-15	Jolita Žukelienė Daiva Lieguvienė Jolita Žukelienė, Daiva Lieguvienė Jolita Žukelienė
5.	Sudaryti laukiančiųjų eilę dėl ilgalaikės socialinės globos suteikimo, vadovaujantis patvirtintu tvarkos aprašo 62 p.	Marijampolės savivaldybės administracija	Asmenų, laukiančiųjų eilėje dėl ilgalaikės socialinės globos suteikimo, sąrašas bus sudarytas vadovaujantis patvirtintu tvarkos aprašo 62 p. (ar kitu aktualiu tvarkos aprašo punktu)	2025-03-31	Jolita Žukelienė, Daiva Lieguvienė

*priemonės ir terminus rekomendacijoms įgyvendinti pateikė Marijampolės savivaldybės administracija.

Savivaldybės kontrolierė

Jolanta Zubienė

Santrumpos ir sąvokos

Savivaldybė – Marijampolės savivaldybė

Socialinių paslaugų skyrius – Marijampolės savivaldybės administracijos Socialinių paslaugų skyrius

Savivaldybės taryba – Marijampolės savivaldybės taryba

SPIS – Socialinės paramos šeimai informacinė sistema

Socialinės pagalbos centras – Marijampolės socialinės pagalbos centras

Socialinė globa - visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė pagalba, kuriai reikia nuolatinės specialistų priežiūros. Socialinė globa pagal trukmę skirstoma į dienos, trumpalaikę ir ilgalaikę

Specialiosios socialinės paslaugos - tai paslaugos, teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimams savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime ugdyti ar kompensuoti bendrųjų socialinių paslaugų nepakanka. Specialiosioms paslaugoms priskiriama socialinė priežiūra ir socialinė globa

SADM – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Audito apimtis ir metodai

Audito apimtis

Audito tikslas – įvertinti ilgalaikės socialinės globos paslaugos organizavimą ir prieinamumą suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims Marijampolės savivaldybėje.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar Marijampolės savivaldybėje sukurta aplinka, kuri užtikrintų ilgalaikės socialinės globos prieinamumą;
- ar tinkamai ir laiku organizuotas ilgalaikės socialinės globos skyrimo procesas, užtikrinantis, kad paslaugą gautų visi, kuriems jos reikia.

Audituojami subjektai – Marijampolės savivaldybėje administracija.

Audituojamasis laikotarpis – 2023-01-01–2024-11-30. Kai kuriais atvejais analizei naudoti ir ankstesnių metų duomenys.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁴¹.

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos skyrius/poskyris	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
1. Ilgalaikės socialinės globos organizavimo aplinka Marijampolės savivaldybėje tobulintina	<u>Dokumentų peržiūra.</u> ▪ Socialinių paslaugų įstatymą; ▪ Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymą; ▪ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais patvirtintus teisės aktus: 2006-11-15 nutarimu Nr. 1132 patvirtintą Socialinių paslaugų planavimo metodiką; 2006-06-14 nutarimu Nr. 583 patvirtintą Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašą, 2003-04-18 nutarimu Nr. 480 patvirtintą Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašą; 2021-11-20 LR Vyriausybės nutarimu Nr. 931 patvirtintą 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos socialinės sutelkties plėtros programą; ▪ SADM 2024-05-27 įsakymas Nr. A1-368 „Dėl socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtintus teisės aktus: 2007-04-12 įsakymu Nr. A1-104 patvirtintą Socialinių paslaugų plano formą; 2006-04-05 įsakymu Nr. A1-93 patvirtintą Socialinių paslaugų katalogą; 2006-04-05 įsakymu Nr. A1-94 patvirtintą Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašą ir Senyvo amžiaus asmens bei suaugusio asmens su negalia socialinės globos poreikio nustatymo metodiką; 2022-11-23 įsakymu Nr. A1-776 patvirtintą Prevencinių socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo tvarkos aprašą, 2014-01-10 įsakymu Nr. A1-23	Įvertinti, ar Marijampolės savivaldybėje sukurta aplinka, kuri užtikrintų ilgalaikės socialinės globos prieinamumą: ▪ ar tinkamai planuojamas Marijampolės savivaldybėje ilgalaikės socialinės globos poreikis; ▪ ar Marijampolės savivaldybės taryba ir Marijampolės savivaldybės administracija sudarė pakankamas sąlygas ilgalaikės socialinės globos organizavimui savivaldybėje; ▪ ar užtikrinamas informacijos apie ilgalaikės socialinės globos teikimą

⁴¹ 3000-asis TAAIS „Veiklos audito standartas“, interneto prieiga: <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/post/15649/>

	patvirtintus Socialinių paslaugų išvystymo normatyvus, 2014-02-14 10 įsakymu Nr. A1-83 patvirtintą Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2023 metų veiksmų planą; - Socialinių paslaugų priežiūros departamento interneto puslapyje pateiktą informaciją apie įstaigas, turinčias licencijas teikti ilgalaikės socialinės globos paslaugą (https://sppd.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/licencijavimas/licencijos/). <u>Duomenų analizė:</u> - Informaciją kaip Marijampolės savivaldybė vertina ir analizuoja gyventojų ilgalaikės socialinės globos paslaugos poreikį ir ar pagal jį prognozuoja ir nustato ilgalaikės socialinės globos teikimo mastą; - Marijampolės savivaldybės socialinių paslaugų planų ir Marijampolės savivaldybės strateginio plėtros plano ir strateginių veiklos planų suderinamumą, Marijampolės savivaldybėje 2023 ir 2024 socialinių paslaugų planų atitiktį LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007-04-12 įsakymu Nr. A1- 104 patvirtintai socialinių paslaugų plano formai; - Marijampolės savivaldybės institucijų sukurtų ir patvirtintų ilgalaikės socialinės globos organizavimo, skyrimo tvarkų, sutarčių ir kt. formų atitiktį aukščiau nurodytiems LR teisės aktų reikalavimams; - Marijampolės savivaldybės paskirtų darbuotojų, kuriems priskirtos funkcijos, pareigos ir atsakomybė organizuojant ilgalaikę socialinę globą, pareigybių aprašymus, darbuotojų išsilavinimo atitiktį LR Socialinių paslaugų įstatyme nurodytiems socialinio darbuotojo kvalifikaciniais reikalavimams; - Marijampolės savivaldybėje nustatytas kontrolės procedūras, užtikrinančias, kad ilgalaikės socialinės globos paslauga būtų skiriama tinkamai ir laiku; - Marijampolės savivaldybėje sudarytas sąlygas ilgalaikės socialinės globos paslaugą teikti kuo arčiau gyvenamosios vietos; - Įstaigų, su kuriomis Marijampolės savivaldybėje yra sudariusi sutartis dėl ilgalaikės/trumpalaikės socialinės globos paslaugų teikimo ir išlaidų kompensavimo, išduotų licencijų ilgalaikiai socialinei globai teikti galiojimą audituojamu laikotarpiu; - Marijampolės savivaldybėje informacijos apie ilgalaikę socialinę globą viešinimą, privalomos informacijos savivaldybės tinklapyje skelbimą, kitų savivaldybių interneto tinklapiuose talpinamą informaciją.	Marijampolės savivaldybėje prieinamumas.
	<u>Pokalbis</u> Bendrauta su Marijampolės savivaldybės Socialinių paslaugų skyriaus darbuotojais.	
2. Ne visais atvejais tinkamai ir laiku	<u>Dokumentų peržiūra:</u> - Socialinių paslaugų įstatymą; - LR Vyriausybės nutarimais patvirtintus teisės aktus: 2006-06-14 nutarimu Nr. 583 patvirtintą	Įvertinti, ar tinkamai ir laiku organizuotas ilgalaikės socialinės globos

užtikrinama, kad ilgalaikę socialinę globą gautų visi, kuriems jos reikia	Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašą; - SADM 2024-06-11 įsakymas Nr. A1-397 „Dėl mokėjimo už socialinės paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo - LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtintus teisės aktus: 2005-06-27 įsakymu Nr. A1-183 patvirtintą Prašymo-paraiškos socialinėms paslaugoms gauti – SP-8 formą; 2006-04-05 įsakymu Nr. A1- 94 patvirtintą Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašą ir Senyvo amžiaus asmens bei suaugusio asmens su negalia socialinės globos poreikio nustatymo metodiką; - Asmenų, audituojamu laikotarpiu pateikusių prašymus gauti ilgalaikę socialinę globą, bylas. - Vidinius Marijampolės savivaldybės administracijos dokumentus: mero potvarkius, direktoriaus įsakymus, Socialinių paslaugų skyriaus parengtus sprendimus ir pažymas, Buhalterijos skyriaus ataskaitas ir pažymas. <u>Duomenų analizė:</u> - Asmenų, audituojamu laikotarpiu Marijampolės savivaldybėje pateikusių prašymus gauti ilgalaikę socialinę globą, bylas nuo prašymo skirti ilgalaikę socialinę globą pateikimo iki asmens sutarties pasirašymo su globos įstaiga, jų atitiktį LR teisės aktų reikalavimams. - Ar strateginiuose veiklos planuose nustatyta siektinas rodiklis dėl vidutinės laukimo eilėje nuo ilgalaikės socialinės globos paskyrimo suaugusiems su negalia ar senyvo amžiaus asmenims iki jos gavimo socialinės globos paslaugų įstaigoje trukmės (toliau – Rodiklis) bei analizavome galimus Rodiklio trūkumus. <u>Pokalbis</u> - Bendrauta su Socialinių paslaugų skyriaus, darbuotojais. <u>Vertinimo apimtis analizuojant asmenų, audituojamu laikotarpiu Marijampolės savivaldybės administracijai pateikusių prašymus gauti ilgalaikę socialinę globą, bylas</u> - Audituojamu laikotarpiu (2023 m./2024-08-31) Marijampolės savivaldybėje pateikta 145 prašymai skirti ilgalaikę socialinę globą suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims, pagal juos suformuotos asmenų bylos. Audito metu apsispręsta pagal atsirinkti 41 asmens byla, t. y. 28 proc. visų bylų. Pavyzdžius atsirinkome vadovaujantis statistiniu atrankos metodu – atranka pagal profesinį sprendimą ir statistiniu atrankos metodu – sistetine atsitiktine atranka.	skyrimo procesas, užtikrinantis, kad paslaugą gautų visi, kuriems jos reikia: - ar Marijampolės savivaldybėje kaupiama informacija apie savivaldybės teritorijoje gyvenančius suaugusius asmenis su negalia ir senyvo amžiaus asmenis ir atliekamas vertinimas dėl reikalingos pagalbos; - ar ilgalaikę socialinę globą Marijampolės savivaldybėje skiriama laiku ir tinkamai; - ar mažėja laukimo ilgalaikės socialinės globos eilėje trukmė
--	---	--

Įstaigos teikiančios ilgalaikę globą

Eil. Nr.	Paslaugos teikėjas	Paslaugos gavėjai	Paslaugos kaina Eur	Paslaugos kaina asmenims su sunkia negalia Eur	Vietų skaičius
1.	VšĮ Švč. Marijos globos namai	Suaugę asmenys su negalia ir senyvo amžiaus asmenys	1300	1450	43
2.	VšĮ Marijampolės Šv. arkangelo Mykolo globos namai	Suaugę asmenys su negalia ir senyvo amžiaus asmenys	1400	1500	63
3.	VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centro Socialinės globos skyrius	Suaugę asmenys su negalia ir senyvo amžiaus asmenys su sunkia negalia	1522,87	1633,54	27
4.	Marijampolės specialieji socialinės globos namai	Senyvo amžiaus asmenys	1370	1470	Informacija skelbiama NRD prie SAD ministerijos inter. Svetainėje
5.	VšĮ Giedruma LT	Suaugę asmenys su negalia ir senyvo amžiaus asmenys	1400	1550	30
6.	Marijampolės socialinės pagalbos centro Socialinės globos padalinys	Suaugę asmenys su negalia ir senyvo amžiaus asmenys	1621,53	1880,43	25
7.	VšĮ "Jungtinės pajėgos"	Suaugę asmenys su negalia ir senyvo amžiaus asmenys	1400	1500/1600	40
					228

Stacionarias globos paslaugų vaikams teikėjai ir jų įkainiai

Eil. Nr.	Paslaugos teikėjas	Teikiamos paslaugos, paslaugos gavėjai	Paslaugos kaina Eur vaikams 3-6 m.	Paslaugos kaina Eur vaikams 6-12 m.	Paslaugos kaina Eur vaikams ir vaikams su negalia 12-18 m.	Vietų skaičius
1.	VšĮ Sasnavos vaikų ir jaunimo gerovės centras "Židinys"	Ilgalaikė ir trumpalaikė socialinė globa vaikams	2207	2251	2278	6
2.	VšĮ Marijampolės vaiko tėviškės namai	Ilgalaikė ir trumpalaikė socialinė globa vaikams	2250			24
3.	VšĮ "Sonatos namai"	Ilgalaikė ir trumpalaikė socialinė globa vaikams	2307,5			8
						38

Savivaldybės planavimo dokumentų atitiktis

Marijampolės savivaldybės strateginis plėtros iki 2030 metų planas			Marijampolės savivaldybės 2024–2026 metų strateginis veiklos planas		Savivaldybės 2024 metų socialinių paslaugų planas		
1.4 tikslas. Pagerinti socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą				Nurodytas strateginiame veiklos plane SSPP elemento kodas			
1.4.1 uždavinys. Plėtoti bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas			02.03.01 uždavinys. Teikti ir plėtoti socialiai pažeidžiamiems asmenims skirtas paslaugas				
			Priemonės		Tikslas	Uždavinys	Priemonė
1.4.1.1	Esamo socialinių paslaugų tinklo pertvarkymas ir išplėtojimas pagal poreikius	Įgyvendintas socialinių paslaugų tinklo pertvarkymas (1)	02.02.01.01 Bendrųjų socialinių paslaugų teikimas	1.4.1.1	1. Užtikrinti socialinės priežiūros ir globos paslaugų poreikio tenkinimą	1.2. suteikti socialinės paslaugas pagal gyventojų poreikį neįgaliesiems ir senyvo amžiaus žmonėms	1.2.1. teikti ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugas
1.4.1.2	Dienos užimtumo ir dienos globos paslaugų bendruomenei plėtojimas (senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia; socialinę riziką patiriantiems asmenims)	Sukurtų dienos užimtumo ir dienos globos paslaugų vietų skaičius, vnt. (30)					
1.4.1.3	Vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugų plėtojimas	Sukurtų dienos socialinės priežiūros paslaugų vietų skaičius, vnt. (30)	02.02.01.02 Socialinės priežiūros paslaugų teikimas	1.4.1.3			
1.4.1.4	Socialinės globos paslaugų vaikams su negalia plėtojimas	Suteiktų paslaugų vaikams su negalia skaičius per metus, vnt. (30)	02.02.01.03 Socialinės globos paslaugų teikimas	1.4.1.4			

1.4.1.5	Kompleksinių paslaugų šeimai plėtojimas	Suteiktų kompleksinių paslaugų šeimai skaičius per metus, vnt. (250)					
1.4.1.6	Institucinei vaikų globai alternatyvių paslaugų (šeimynų, budinčių globotojų ir kt.) plėtojimas	Naujų institucinei vaikų globai alternatyvių paslaugų (budinčių globotojų, globėjų (rūpintojų), šeimynų) skaičius per metus, vnt. (2)					
1.4.1.7	Bendruomeninio apgyvendinimo ir užimtumo paslaugų asmenims su proto ir psichikos negalia plėtojimas	Bendruomeninio apgyvendinimo (apgyvendinimo su parama) ir užimtumo paslaugų vietų skaičius, vnt. (120)					
1.4.1.8	Viešosios infrastruktūros pritaikymas neįgaliesiems	Per laikotarpį neįgaliesiems pritaiktų viešosios infrastruktūros objektų skaičius, vnt. (30)					